

ΑΠΡΙΛΙΟΥ 1.

ΜΑΡΙΑ ΟΣΙΑ ΑΙΓΥΠΤΙΑ

ΒΙΟΣ

(Σωφρονίου Ἱεροσολύμων. Μετάφρασις Ἐκδοσις Ἱ. Μ. Σταυρονικήτα Ἀ. Ὁ., 20026)

Α) Εἰσαγωγή.

α) Τὸ νὰ κρύβει κανεὶς τὸ μυστικὸ τοῦ βασιλιᾶ εἶναι καλὸ· τιμητικὸ δὲ τὸ νὰ διακηρύττει τὰ ἔργα τοῦ Θεοῦ. Ἔτσι εἶπε ὁ Ἄγγελος στὸν Τωβίτ μετὰ τὴν παράδοξη ἀνάβλεψη τῶν τυφλωμένων ὀφθαλμῶν του καὶ μετὰ ἀπὸ ἐκείνους τοὺς κινδύνους ποὺ πέρασε καὶ ἀπὸ τοὺς ὁποίους σώθηκε, χάρη στὴν εὐσέβεια ποὺ εἶχε. Γιατὶ τὸ νὰ μὴν κρατᾶ κανεὶς τὸ μυστικὸ τοῦ βασιλιᾶ εἶναι ἐπικίνδυνο καὶ καταστρεπτικὸ· καὶ μὲ τὸ νὰ ἀποσιωπᾷ τὰ θαυμαστὰ ἔργα τοῦ Θεοῦ, βάζει τὴν ψυχὴ του σὲ κίνδυνο. Γι' αὐτὸ κι ἐγώ, ἐπειδὴ φοβοῦμαι τὶς συνέπειες ποὺ ἔχει ἡ ἀποσιώπηση τῶν ἔργων τοῦ Θεοῦ, καὶ ἐπειδὴ ἀναλογίζομαι τὴν τιμωρία ποὺ περιμένει τὸν δοῦλο, ὁ ὁποῖος ἀφοῦ ἔλαβε ἀπὸ τὸν Δεσπότη τὸ τάλαντο τὸ ἔκρυψε καλὰ στὴν γῆ, χωρὶς νὰ τὸ ἐμπορευθεῖ, μὲ κανέναν τρόπο δὲν θὰ ἀποσιωπήσω ἱερὴ διήγηση ποὺ ἔφθασε μέχρις ἐμένα. Κι ἄς μὴν δυσπιστεῖ κανεὶς σ' ἐμένα, ποὺ γράφω ἀκριβῶς αὐτὰ ποὺ ἄκουσα, εἴτε ἐπειδὴ νομίζει ὅτι λέω τελείως ὑπερβολικὰ πράγματα, εἴτε ἐπειδὴ ἐντυπωσιάζεται ἀπὸ τὸ παράδοξο περιεχόμενον τῆς ὑποθέσεως. Γιατὶ, ἄς μὴν μοῦ συμβεῖ νὰ πῶ ψέμματα γιὰ πράγματα ἱερὰ καὶ νὰ νοθεύσω διήγηση, μέσα στὴν ὁποία ἀναφέρεται ὁ Θεός. Καὶ τὸ νὰ σκέπτεται κανεὶς μικρόπρεπα καὶ ἀνάξια τῆς μεγαλειότητος τοῦ σαρκωθέντος Θεοῦ Λόγου, καὶ νὰ μὴν πιστεῦει στὰ ὅσα λέγονται σύμφωνα μὲ τὴν μεγαλειότητα τοῦ Θεοῦ, δὲν μοῦ φαίνεται καθόλου λογικόν. Ἐὰν ὅμως τυχὸν ὑπάρχουν μερικοὶ ποὺ θὰ διαβάζουν αὐτὸν τὸν βίον καὶ θὰ τοὺς ἐκπλήσσει δῆθεν τὸ παράδοξο περιεχόμενον τῆς ὑποθέσεως καὶ δὲν θὰ θέλουν εὐκόλα νὰ πιστεύσουν, καὶ ἐκείνους ἄς τοὺς ἐλεήσει ὁ Κύριος. Ἐπειδὴ βέβαια καὶ αὐτοί, ντυμένοι μὲ τὴν ἀσθένεια τῆς ἀνθρώπινης φύσεως, θεωροῦν δυσκολοπαράδεκτα αὐτὰ ποὺ λέγονται γιὰ τοὺς ἀνθρώπους, μὲ κάποιον παράδοξο τρόπο. Ἔρχομαι λοιπὸν στὴν ἴδια τὴν διήγηση γιὰ νὰ ἐξιστορήσω γεγονὸς ποὺ συνέβη στὴν ἐποχὴ μας, τὸ ὁποῖο διηγήθηκε ἄνθρωπος τοῦ Θεοῦ, ποὺ ἀπὸ τὴν παιδικὴ του ἡλικία εἶχε μάθει νὰ ὀμιλεῖ καὶ νὰ ἐνεργεῖ σύμφωνα μὲ τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ. Ἀλλὰ μήτε νὰ ὀδηγηθοῦν σὲ ἀπιστία οἱ ἀναγνώστες, ἐπειδὴ νομίζουν ὅτι εἶναι ἀδύνατο νὰ συμβεῖ παρόμοιο θαῦμα στὴν ἐποχὴ μας. Γιατὶ ἡ Χάρις τοῦ Πνεύματος σὲ κάθε ἐποχὴ εἰσέρχεται σὲ ὅσιες ψυχὰς καὶ κατασκευάζει φίλους τοῦ Θεοῦ καὶ Προφῆτες, ὅπως μὲ τὴν Χάρις τοῦ Θεοῦ διδάξε ὁ Σολομών. Εἶναι καιρὸς λοιπὸν νὰ ἀρχίσω αὐτὴ τὴν ἱερὴ διήγηση.

Β) Ὁ μοναχὸς Ζωσιμᾶς.

β) Ἐζησε ἓνας μοναχὸς στὰ μοναστήρια τῆς Παλαιστίνης, ποὺ ἦταν κοσμημένος μὲ λόγον καὶ βίον ἐνάρετο καὶ ὁποῖος ἀπ' αὐτὴ τὴν νηπιακὴ ἡλικία ἀνατράφηκε σύμφωνα μὲ τὶς συνήθειες καὶ τὴν ζωὴ τῶν μοναχῶν. Τὸ ὄνομα αὐτοῦ τοῦ γέροντα ἦταν Ζωσιμᾶς. Καὶ ἄς μὴ νομίσει κανεὶς ἐξ αἰτίας τῆς συνωνυμίας τοῦ ὀνόματος Ζωσιμᾶ, ὅτι μιλῶ γιὰ ἐκεῖνο τὸ Ζωσιμᾶ ποὺ κατηγορήθηκε κάποτε ὡς ἑτερόδοξος στὰ δόγματα· γιὰτὶ ἄλλος εἶναι αὐτὸς καὶ ἄλλος ἐκεῖνος καὶ μεγάλη ἡ διαφορὰ μετὰ τῶν

δύο, ἄν καὶ εἶχαν καὶ οἱ δύο τὴν ἴδια ὄνομασία. Αὐτὸς λοιπὸν ὁ Ζωσιμᾶς ὁ Ὁρθόδοξος, ἦταν μοναχὸς ἀπὸ τὴν ἀρχὴ σ' ἓνα ἀπ' τὰ μοναστήρια τῆς Παλαιστίνης, χρησιμοποιώντας κάθε εἶδος ἀσκήσεως καὶ ὄντας ἰκανὸς γιὰ κάθε εἶδος ἐγκρατείας. Γιατὶ κάθε κανόνα ποῦ τοῦ εἶχε δοθεῖ ἀπ' αὐτοῦς ποῦ τὸν ἐγύμνασαν στοὺς πνευματικοὺς ἀγῶνες τὸν ἐφάρμοζε, σκέφθηκε ἀκόμη καὶ πολλοὺς ἄλλους τρόπους ἀσκήσεως μόνος του, ζητώντας νὰ ὑποτάξει τὴν σάρκα στὸ πνεῦμα. Καὶ βέβαια δὲν ἀστόχησε ἀπ' τὸν σκοπὸ του. Γιατὶ ἦταν ὁ γέροντας τόσο γνωστὸς γιὰ τοὺς ἀσκητικούς του ἀγῶνες, ὥστε πολλοὶ μοναχοὶ ἀπὸ τὰ κοντινὰ μοναστήρια, πολλὲς φορές κι ἀπὸ τὰ μακρινὰ, ἔρχονταν νὰ μαθητεύσουν κοντὰ του καὶ μὲ τὴν διδασκαλία του νὰ κατευθύνονται καὶ νὰ ὀδηγοῦνται πρὸς τὴν ἐγκράτεια. Ἄν καὶ ἦταν τόσο σπουδαῖος ὁ γέροντας στὴν πρακτικὴ ἄσκηση, ὅμως ποτὲ δὲν παραμέλησε τὴν μελέτη τῶν θείων λόγων, ἀλλὰ καὶ ὅταν κοιμόταν καὶ ὅταν ξυπνοῦσε καὶ ὅταν κρατοῦσε στα χέρια του τὸ ἐργόχειρο καὶ ὅταν ἔπαιρνε τροφή, ἐὰν εἶναι δυνατὸν βέβαια νὰ ὀνομάσουμε τροφή αὐτὰ τὰ ὁποῖα ἐκεῖνος ἔτρωγε, ἓνα ἔργο εἶχε ἀσταμάτητο, ποῦ δὲν τελείωνε ποτέ, τὸ νὰ ψάλλει συνεχῶς καὶ νὰ μελετᾷ πάντοτε τὰ ἱερὰ λόγια. Μάλιστα λένε, ὅτι πολλὲς φορές ἀξιωνόταν ὁ γέροντας νὰ βλέπει καὶ θεῖα ὄραση, μὲ τὸ νὰ ἔρχεται σ' αὐτὸν θεῖος φωτισμός. Καὶ δὲν εἶναι καθόλου ἐκπληκτικὸ οὔτε ἀπίστευτο, ἐὰν βέβαια εἶναι μακάριοι οἱ καθαροὶ στὴν καρδιά, γιατί αὐτοὶ θὰ δοῦν τὸν Θεό, ὅπως ἀκριβῶς εἶπε ὁ Κύριος. Αὐτοὶ δηλαδή ποῦ καθάρισαν τὴν σάρκα τους καὶ προσέχουν πάντοτε μὲ ἄγρυπνο τὸ μάτι τῆς ψυχῆς τους, βλέπουν ὀράσεις θείου φωτισμοῦ, λαμβάνοντας ἔτσι ἀπ' αὐτὴ τὴν ζωὴ τοὺς ἀρράβωνες τοῦ καλοῦ ποῦ μελλοντικὰ θὰ ἀπολαύσουν.

Γ) Οἱ λογισμοὶ τοῦ Ἀββᾶ Ζωσιμᾶ.

γ) Διηγόταν λοιπὸν ὁ Ζωσιμᾶς, ὅτι εἶχε ἀφιερωθεῖ, θὰ ἔλεγε ἀπ' αὐτὴ τὴν ἀγκαλιὰ τῆς μητέρας του, σ' αὐτὸ τὸ μοναστήρι καὶ σ' αὐτὸ πέρασε μὲ ὄλες του τὶς δυνάμεις τὸν ἀσκητικὸ δρόμο μέχρι τὸν πεντηκοστὸ τρίτο χρόνο τῆς ἡλικίας του. Κατόπιν, καθὼς ἔλεγε, ἐνοχλήθηκε ἀπὸ κάποιους λογισμοὺς, ὅτι τάχα εἶχε γίνεи τέλειος σὲ ὅλα καὶ δὲν χρειάζοταν καθόλου πλέον τὴν διδασκαλία ἄλλου ἀνθρώπου. Καὶ ὅπως ἔλεγε, αὐτὰ συλλογιζόταν μόνος του: Ἄραγε ὑπάρχει στὴν γῆ μοναχὸς ποῦ ἔχει νὰ μοῦ παραδώσει κάτι ἄγνωστο ἢ ποῦ μπορεῖ νὰ μὲ ὠφελήσει μὲ κάποιο εἶδος ἀσκήσεως, ποῦ δὲν γνωρίζω ἢ δὲν ἔχω κατορθώσει; Ἄραγε μπορεῖ νὰ βρεθεῖ κανεὶς ἀπ' αὐτοῦς ποῦ φιλοσοφοῦν στὴν ἔρημο, ὁ ὁποῖος νὰ μὲ ξεπερνᾷ στὴν πράξη ἢ στὴν θεωρία; Καὶ ἐνῶ ὁ γέροντας μ' αὐτὸν τὸν τρόπον σκεπτόταν αὐτὰ, τοῦ παρουσιάζεται κάποιος καὶ τοῦ λέει: Ὁ Ζωσιμᾶ, καλὰ μὲν καὶ ὅσο εἶναι δυνατὸ στὸν ἄνθρωπο ἀγωνίσθηκες, καλὰ πέρασες καὶ τὸν ἀσκητικὸ δρόμο· πλὴν ὅμως κανεὶς ἀνάμεσα στοὺς ἀνθρώπους δὲν ἔχει τὸ τέλειο, ἀλλὰ μεγαλύτερος εἶναι ὁ ἀγώνας αὐτὸς ποῦ βρίσκεται μπροστά, ἀπ' αὐτὸν ποῦ ἔχει ἤδη περάσει κι ἂν ἀκόμη ἐσεῖς δὲν το γνωρίζετε. Γιὰ νὰ μάθεις λοιπὸν καὶ σὺ ὁ ἴδιος, πόσοι ἄλλοι δρόμοι ὑπάρχουν ποῦ ὀδηγοῦν στὴν σωτηρία· βγες ἔξω ἀπὸ τὸν τόπο σου καὶ ἀπὸ τοὺς συγγενεῖς σου καὶ ἀπὸ τὸ σπίτι τοῦ πατέρα σου, ὅπως ἀκριβῶς ἐκεῖνος ὁ Ἀβραάμ ὁ πιὸ σεβάσμιος ἀνάμεσα στοὺς Πατριάρχες, καὶ ἔλα σ' ἐκεῖνο τὸ μοναστήρι ποῦ βρίσκεται κοντὰ στὸν Ἰορδάνη ποταμὸ.

Δ) Ὁ Ἀββᾶς Ζωσιμᾶς ὀδηγεῖται σὲ ἄλλο Μοναστήρι

δ) Ἀμέσως λοιπὸν ὁ γέροντας, ἀκολουθώντας αὐτὸν ποὺ ἔδινε τὴν ἐντολή, βγαίνει ἀπὸ τὸ μοναστήρι, στὸ ὁποῖο ἔζησε ὡς μοναχὸς ἀπὸ τὴν παιδική του ἡλικία, καὶ ἀφοῦ ἔφθασε στὸν Ἰορδάνη, τὸν πιὸ ἁγιασμένο ἀνάμεσα στοὺς ποταμούς, ὁδηγεῖται ἀπ' αὐτὸν ποὺ τὸν κάλεσε, σ' ἐκεῖνο τὸ μοναστήρι, ποὺ ὁ Θεὸς τὸν πρόσταξε νὰ πάει. Ἀφοῦ χτύπησε λοιπὸν τὴν πόρτα τοῦ μοναστηριοῦ μὲ τὸ χέρι, συναντᾷ πρῶτα τὸν μοναχὸ ποὺ φύλαγε τὴν ἐξώθυρα καὶ αὐτὸς τὸν ἀναγγέλλει στὸν ἡγούμενο τῆς Μονῆς. Αὐτὸς λοιπὸν, ἀφοῦ τὸν ὑποδέχθηκε καὶ εἶδε νὰ ἔχει ἐμφάνιση καὶ τρόπους γεμάτα ἀπὸ εὐλάβεια, καὶ ἐνῶ ὁ Ζωσιμᾶς ἔβαλε τὴν συνηθισμένη στοὺς μοναχοὺς μετάνοια καὶ ἔλαβε εὐχή, τὸν ρώτησε: Ἀπὸ ποῦ μᾶς ἔρχεσαι ἀδελφέ καὶ γιὰ ποιὸ λόγο ἔχεις ἔρθεις σὲ μᾶς τοὺς ἄσημους γέροντες; Ὁ Ζωσιμᾶς τότε ἀπάντησε: Δὲν νομίζω ὅτι εἶναι ἀναγκαῖο νὰ πῶ ἀπὸ ποῦ ἔρχομαι, ἔχω ἔρθει ὁμως πάτερ με σκοπὸ τὴν πνευματικὴ μου ὠφέλεια. Γιατὶ ἔχω ἀκούσει γιὰ σᾶς σπουδαῖα καὶ ἀξιέπαινα καὶ τὰ ὁποῖα μποροῦν νὰ κάνουν τὴν ψυχὴ νὰ πλησιάσει πολὺ κοντὰ στὸν Χριστό, τὸν Θεὸ μας. Εἶπε πάλι πρὸς αὐτὸν ὁ ἡγούμενος: Ὁ Θεὸς ἀδελφέ, ὁ ὁποῖος μόνος μπορεῖ νὰ θεραπεύσει τὴν ἀνθρώπινη ἀσθένεια, Αὐτὸς ἄς διδάξει καὶ σένα καὶ μᾶς τὰ θεῖα θελήματα καὶ ἄς μᾶς ὁδηγήσει ὅλους νὰ κάνουμε αὐτὰ ποὺ πρέπει· γιατί ἄνθρωπος δὲν μπορεῖ νὰ ὠφελήσει ἄλλον ἄνθρωπο, ἐὰν δὲν προσέχει καθένας τὸν ἑαυτό του συνεχῶς καὶ δὲν ἐργάζεται μὲ ἀγρυπνο τὸν νοῦ του αὐτὸ ποὺ πρέπει, ἔχοντας τὸν Θεὸ βοηθὸ σ' αὐτὰ ποὺ πράττει. Πλὴν ὁμως, ἐπειδὴ, ὅπως εἶπες, ἡ ἀνάγκη τοῦ Θεοῦ σὲ παρακίνησε νὰ ἔρθεις νὰ δεῖς ἐμᾶς τοὺς ἄσημους γέροντες, μεῖνε μαζί μας, ἂν βέβαια γι' αὐτὸ τὸν λόγο ἔχεις ἔρθει, καὶ ὅλους μας θὰ μᾶς συντηρήσει, μὲ τὴν Χάρη τοῦ Παναγίου Πνεύματος, ὁ ποιμὴν ὁ καλός, ὁ ὁποῖος ἔδωσε τὴν ζωὴ Του γιὰ νὰ μᾶς σώσει καὶ ὁ ὁποῖος γνωρίζει νὰ καλεῖ τὰ δικά Του πρόβατα μὲ τὸ ὄνομά τους. Αὐτὰ εἶπε ὁ ἡγούμενος στὸν Ζωσιμᾶ, ὁ ὁποῖος ἔβαλε καὶ πάλι μετάνοια καὶ ζήτησε εὐχή καὶ ἀφοῦ πρόσθεσε τὸ Ἀμήν, ἔμεινε σ' ἐκεῖνο τὸ μοναστήρι.

ε) Ἐκεῖ γνώρισε γέροντας ποὺ ἔλαμπαν στὴν πράξη καὶ στὴν θεωρία, γεμάτους προθυμία στὴν πνευματικὴ ζωὴ καὶ ἐργαζομένους τὸ θέλημα τοῦ Κυρίου· γιατί ὑπῆρχε ἀσταμάτητη ψαλμωδία μὲ ὀλονύκτια ἀγρυπνία καὶ στὰ χέρια τους εἶχαν πάντα τὸ ἐργόχειρο καὶ τοὺς ψαλμοὺς στὸ στόμα τους. Ἀργολογία δὲν ὑπῆρχε ἀνάμεσά τους, οὔτε τοὺς ἀπασχολοῦσε καμιά φροντίδα ὑλικῶν πραγμάτων, εἰσοδήματα ἐτήσια καὶ φροντίδες ποὺ ταιριάζουν σὲ ἀνθρώπους ποὺ μοχθοῦν γι' αὐτὴ τὴν ζωὴ, οὔτε μὲ τὸ ὄνομά τους ἦταν γνωστά. Ἀλλὰ ἕνα ἦταν καὶ μοναδικὸ αὐτὸ ποὺ συγκέντρωνε τὸ ἐνδιαφέρον ὅλων, τὸ νὰ εἶναι καθένας τους νεκρὸς γιὰ τὸ σῶμα, ἐφ' ὅσον πέθανε μιὰ καὶ καλὴ γιὰ τὸν κόσμον καὶ γιὰ ὅλα τὰ πράγματα τοῦ κόσμου καὶ δὲν ὑπῆρχε πλεον γι' αὐτὰ. Εἶχαν λοιπὸν ὡς τροφὴ ἀτελειώτῃ τὰ θεόπνευστα λόγια· ἔτρεφαν δὲ τὸ σῶμά τους μόνο μὲ τὰ ἀναγκαῖα, δηλαδὴ μὲ ψωμὶ καὶ νερό, ἀνάλογα μὲ τὴν παρακίνηση ποὺ ἔδινε στὸν καθένα ἡ φλόγα τῆς θείας ἀγάπης. Βλέποντας αὐτὰ ὁ Ζωσιμᾶς, καθὼς εἶπε, ἔβρισκε μεγάλη ὠφέλεια, προοδεύοντας στὴν ἀρετὴ καὶ αὐξάνοντας ὅλο καὶ περισσότερο τὸν ἀσκητικὸ του ἀγῶνα καὶ βρίσκοντας συνεργάτες ποὺ σωστὰ καλλιεργοῦσαν πάλι τὸν θεῖο παράδεισο.

Ε) Ὁ κανόνας τοῦ Μοναστηριοῦ.

στ) Ἀφοῦ πέρασαν ἀρκετὲς ἡμέρες, πλησίασε ὁ καιρὸς, κατὰ τὸν ὁποῖο ὑπάρχει παράδοση στους Χριστιανούς νὰ τελοῦν τὶς ἱερὲς νηστεῖες ποὺ τοὺς προετοιμάζουν, ὥστε μὲ καθαρότητα νὰ προσκυνήσουν τὸ θεῖο πάθος καὶ τὴν ἀνάσταση τοῦ Χριστοῦ. Ἡ πύλη τοῦ μοναστηριοῦ δὲν ἄνοιγε ποτέ,

ἀλλὰ ἦταν πάντα κλειστή, γιὰ νὰ μένουν οἱ μοναχοὶ ἀνενόητοι στὴν ἄσκησή τους. Καὶ οὔτε ἐπρόκειτο νὰ ἀνοίξει ποτέ, ἐὰν δὲν ἐπισκεπτόταν τὸ μοναστήρι κάποιος μοναχὸς γιὰ κάποια ἀπαραίτητη ἀνάγκη, γιὰτὶ ἡ τοποθεσία ἦταν ἐρημικὴ καὶ στοὺς περισσότερους ἀπὸ τοὺς γειτονικοὺς μοναχοὺς ὄχι μόνο δυσκολοδιάβατη, ἀλλὰ καὶ ἄγνωστη. Ἀπὸ παλιὰ κρατοῦσαν στὸ μοναστήρι τὸν ἀκόλουθο κανόνα, γιὰ τὸν ὁποῖο, καθὼς νομίζω, καὶ ὁ Θεὸς ὁδήγησε τὸν Ζωσιμᾶ σ' ἐκεῖνο τὸ μοναστήρι. Ποιὸς λοιπὸν ἦταν ὁ κανόνας καὶ πῶς τὸν ἐφάρμοζαν, θὰ πῶ στὴν συνέχεια: Κατὰ τὴν Κυριακὴ μὲ ἀπὸ τὴν ὁποία ἀρχίζει ἡ ἑβδομάδα πού συνηθίζεται νὰ ὀνομάζεται πρώτη τῶν νηστειῶν, τελοῦσαν, ὅπως συνήθως, τὴν Θεία Λειτουργία καὶ καθένας τους κοινωνοῦσε ἀπὸ τὰ ἄχραντα καὶ ζωποια Μυστήρια καὶ μετὰ γεύονταν καὶ λίγη τροφή, σύμφωνα μὲ τὴν συνήθεια. Στὴν συνέχεια συγκεντρώνονταν ὅλοι στὴν Ἐκκλησία καὶ ἀφοῦ προσέυχονταν γονατιστοὶ γιὰ ἀρκετὴ ὥρα, ἀσπάζονταν οἱ γέροντες ὁ ἕνας τὸν ἄλλον καὶ ἀφοῦ ἐναγκαλίζονταν τὸν ἡγούμενο, ἔβαζαν μετάνοια καὶ ζητοῦσαν νὰ πάρουν τὴν εὐχή του, γιὰ νὰ τὴν ἔχουν συναγωνιστὴ καὶ συνοδοιπόρο στὸν πνευματικὸ ἀγώνα πού ἄρχιζαν.

ζ) Ὅταν τελείωναν αὐτὰ ἀνοίγε ἡ πύλη τοῦ μοναστηριοῦ καὶ ψέλνοντας μαζί τό: Ὁ Κύριος εἶναι φωτισμὸς μου καὶ σωτήρας μου, ποιὸν θὰ φοβηθῶ; Ὁ Κύριος εἶναι ὑπερασπιστὴς τῆς ζωῆς μου, μπροστὰ σὲ ποιὸν θὰ δειλιάσω; Καὶ τὸ ὑπόλοιπο τοῦ ψαλμοῦ, ἔβγαιναν ὅλοι ἔξω ἀπὸ τὸ μοναστήρι, ἀφήνοντας ἕναν ἢ δύο ἀδελφούς γιὰ φύλακες τοῦ μοναστηριοῦ, ὄχι γιὰ νὰ φυλάξουν τὰ πράγματα πού βρίσκονταν μέσα _γιατὶ δὲν εἶχαν τίποτε πού νὰ ἐνδιαφέρει τοὺς κλέφτες- ἀλλὰ γιὰ νὰ μὴν μείνει ἀλειτούργητη ἡ Ἐκκλησία. Καθένας τους φρόντιζε γιὰ τὴν τροφή του, ὅπως μπορούσε καὶ ὅπως ἤθελε· ἄλλος ἔπαιρνε ψωμὶ ἀνάλογο πρὸς τὴν ἀνάγκη τοῦ σώματος, ἄλλος ξερὰ σύκα, ἄλλος φοίνικες, ἄλλος ὄσπρια βρεγμένα στὸ νερὸ καὶ ἄλλος τίποτα, παρὰ μόνο τὸ σῶμά του καὶ τὸ φτωχικὸ ροῦχο πού φοροῦσε. Καὶ ὅσες φορές τὸν πίεζε ἡ ἀνάγκη τῆς φύσεως, ἔτρωγε ἀπὸ τὰ βότανα πού φυτρώνουν στὴν ἔρημο. Καὶ εἶχε ὁ καθένας τους κανόνα καὶ νόμο πού τὸν τηροῦσαν ἀπαράβατο, τὸ νὰ μὴν γνωρίζει ὁ ἕνας πῶς ἐγκρατεῦται ἢ πῶς ζεῖ ὁ ἄλλος. Γιατὶ ἀφοῦ περνοῦσαν τὸν Ἰορδάνη, ἀμέσως ἀποχωρίζονταν μακριὰ ὁ ἕνας ἀπὸ τὸν ἄλλο, καὶ εἶχε καθένας γιὰ πόλη τὴν ἔρημο καὶ κανεῖς τους δὲν πῆγαινε γιὰ νὰ συναντήσῃ τὸν ἄλλο. Ἀλλὰ καὶ ἂν καμιά φορά τύχαινε νὰ δεῖ κανεῖς ἀπὸ μακριὰ ἄλλον νὰ ἔρχεται πρὸς αὐτόν, ἀμέσως ἄλλαζε κατεύθυνση καὶ προχωροῦσε σὲ διαφορετικὸ μέρος. Ζοῦσε λοιπὸν γιὰ τὸν ἑαυτό του καὶ τὸν Θεό, ψέλνοντας συνεχῶς καὶ παίρνοντας πρόχειρη τροφή.

η) Ἀφοῦ λοιπὸν περνοῦσαν μὲ αὐτὸν τὸν τρόπο ὅλες τὶς ἡμέρες τῆς νηστείας, γύριζαν στὸ μοναστήρι, τὴν Κυριακὴ πού προηγεῖται ἀπὸ τὴν ζωποιοὶ ἐκ νεκρῶν Ἀνάσταση τοῦ Σωτῆρος, τὴν ὁποία ἡ Ἐκκλησία παρέλαβε νὰ τὴν ἐορτάζει πρὶν ἀπὸ τὴν Ἀνάσταση μὲ βᾶγια. Γύριζε καθένας τους ἔχοντας τὸν καρπὸ τοῦ κόπου του καὶ τὴν συνείδησή του νὰ γνωρίζει μὲ ποιὸ τρόπο ἐργάσθηκε καὶ ποιῶν κόπων σπόρους φύτεψε. Καὶ κανεῖς δὲν ῥωτοῦσε ποτὲ τὸν ἄλλο, πῶς ἢ μὲ ποιὸν τρόπο ἀγωνίσθηκε σ' αὐτὸ τὸ διάστημα. Αὐτὸς ἦταν ὁ κανόνας τοῦ μοναστηριοῦ καὶ ἔτσι πιστὰ τὸν ἐφάρμοζαν. Γιατὶ καθένας τους πού πῆγαινε στὴν ἔρημο, ἀγωνιζόταν μόνος του, κάτω ἀπὸ τὸ βλέμμα τοῦ ἀγνωστέτου Θεοῦ, καὶ μ' αὐτὸν τὸν τρόπο ἐλευθερωνόταν ἀπὸ τὸ νὰ ἀρέσει στοὺς ἀνθρώπους καὶ νὰ ἐγκρατεῦται γιὰ ἐπίδειξη. Γιατὶ αὐτὰ πού γίνονται γιὰ χάρη τῶν ἀνθρώπων καὶ κατορθώνονται γιὰ νὰ ἀρέσει κανεῖς στοὺς ἀνθρώπους, ὄχι μόνο δὲν ὠφελοῦν σὲ τίποτα αὐτὸν πού τὰ κάνει, ἀλλὰ καὶ τοῦ γίνονται αἰτία μεγάλης ζημίας.

στ) Ὁ Ἀββᾶς Ζωσιμᾶς στὴν ἔρημο

θ) Τότε λοιπόν και ό Ζωσιμάς, σύμφωνα με την συνήθεια του μοναστηριού, πέρασε τον Ιορδάνη, παίρνοντας μαζί του λίγα εφόδια για την ανάγκη του σώματος και το παλιό ρούχο που φορούσε. Και τον κανόνα έκτελοῦσε διασχίζοντας την ἔρημο και ἔχοντας για ὠρα φαγητού την ανάγκη τῆς φύσεως. Κοιμόταν την νύκτα ξαπλώνοντας για λίγο στην γῆ και παίρνοντας ἕναν μικρό ὕπνο, σ' ὅποιο τυχόν σημεῖο τον ἔβρισκε τὸ βράδυ. Τὰ χαράματα ἄρχιζε πάλι νὰ βαδίζει διατηρώντας πάντοτε τὸν ρυθμὸ τοῦ βαδίσματος ἔντονο. Ὅπως ἔλεγε, ἐπεθύμησε νὰ πάει στην ἔρημο ἐλπίζοντας, μήπως κάποτε βρεῖ κάποιον πατέρα πὸν νὰ κατοικεῖ σ' αὐτήν και νὰ μπορεῖ νὰ τὸν βοηθήσει στην ἐκπλήρωση του πόθου του. Καὶ γι' αὐτὸ πήγαινε με προθυμία, σὰν νὰ ἔτρεχε σὲ κάποια σπουδαία και γνωστὴ κατοικία. Περπάτησε εἴκοσι μέρες, και τὴν εἰκοστὴ ἡμέρα, ὅταν ἦρθε ὁ καιρὸς τῆς ἕκτης ὠρας, σταμάτησε για λίγο τὴν ὁδοπορία και ἀφοῦ στράφηκε πρὸς τὴν ἀνατολή, ἔκανε τὴν συνηθισμένη προσευχή. Γιατὶ συνήθιζε σὲ καθορισμένες ὠρες τῆς ἡμέρας νὰ σταματᾷ τὴν βιαστικὴ του ὁδοπορία, και νὰ ξεκουράζεται για λίγο ἀπὸ τὸν κόπο και νὰ προσεύχεται ὀρθιος ἢ γονατιστός.

Ζ) Ἡ συνάντηση τῆς Ὁσίας.

ι) Καθὼς ἔψαλλε και κοιτοῦσε στὸν οὐρανὸ συνέχεια, βλέπει στὸ δεξιὸ μέρος, ἀπὸ τὸν τόπο ὅπου προσευχόταν τὴν ἕκτη ὠρα, νὰ ἐμφανίζεται κάποια σκιά, σὰν νὰ ἦταν ἀπὸ ἀνθρώπινο σῶμα. Στην ἀρχὴ ταραχθηκε, νομίζοντας ὅτι βλέπει δαιμονικὸ φάντασμα και φοβήθηκε πολὺ. Ἀφοῦ σφραγίσθηκε ὁμως με τὸ σημεῖο τοῦ Σταυροῦ και ἔδιωξε τὸν φόβο – ἢ προσευχὴ του ἤδη βρισκόταν στὸ τέλος- στρέφει τὰ μάτια του και βλέπει πράγματι κάποιον νὰ βαδίζει πρὸς τὸν νότο. Ἦταν γυμνὸ αὐτὸ πὸν ἔβλεπε με μαυρισμένο σῶμα, σὰν νὰ εἶχε μαυρίσει ἀπὸ τὸ κάψιμο τοῦ ἡλίου, με ἄσπρα μαλλιά στὸ κεφάλι, πὸν ἔμοιαζαν με τὸ μαλλὶ τοῦ προβάτου, κι αὐτὰ λίγα, ὥστε νὰ μὴν κατεβαίνουν στὸ σῶμα παρακάτω ἀπὸ τὸν λαϊμό. Μόλις εἶδε λοιπὸν αὐτὸ ὁ Ζωσιμάς, σὰν νὰ ἐνθουσιάστηκε ἀπὸ τὴν εὐχαρίστηση και νὰ γέμισε χαρὰ ἀπὸ τὸ παράδοξο θέαμα, ἄρχισε νὰ τρέχει πρὸς τὸ μέρος ἐκεῖνο πρὸς τὸ ὅποῖο προχωροῦσε βιαστικὰ κι αὐτὸ πὸν ἔβλεπε. Ἡ χαρὰ του ἦταν ἀνέκφραστη, γιατί σ' ὄλο το διάστημα ἐκείνων τῶν ἡμερῶν δὲν εἶχε συναντήσει μορφὴ ἀνθρώπου ἢ ἄλλου ζώου, πτηνοῦ ἢ χερσαίου, οὔτε κἂν τὴν σκιά τους. Ἦθελε λοιπὸν νὰ μάθει ποιὸς και ἀπὸ ποῦ ἦταν αὐτὸς πὸν ἔβλεπε, ἐλπίζοντας ὅτι θὰ γίνει θεατὴς κάποιων μεγάλων μυστηρίων.

ια) Μόλις ὁμως ἐκεῖνο ἀντιλήφθηκε τὸν Ζωσιμᾶ νὰ ἔρχεται ἀπὸ μακριὰ, ἄρχισε νὰ τρέχει πρὸς τὸ ἐσωτερικὸ τῆς ἐρήμου. Τότε κι ὁ Ζωσιμάς, σὰν νὰ ξέχασε τὰ γηρατειὰ του, κι ἀκόμα χωρὶς νὰ λογαριάσει καθόλου τὴν κούραση ἀπὸ τὴν ὁδοπορία, ἔβαλε ὅλες του τίς δυνάμεις, γιατί βιαζόταν νὰ φθάσει αὐτὸ πὸν ἀπέφευγε. Κι αὐτὸς μὲν ἔτρεχε για νὰ τὸ φθάσει, ἐκεῖνο ὁμως ἔφευγε καταδιωκόμενο. Ὅμως ὁ Ζωσιμάς ἦταν ταχύτερος και σιγὰ-σιγὰ πλησίασε αὐτὸ πὸν ἔφευγε. Ὅταν πλέον πλησίασε ἀρκετὰ, ὥστε νὰ μπορεῖ νὰ ἀκουστεῖ καλά και ἡ φωνή, ἄρχισε νὰ φωνάζει ὁ Ζωσιμάς και νὰ λέει δακρυσμένος: Γιατὶ με ἀποφεύγεις τὸν γέρο και ἁμαρτωλό, δοῦλε τοῦ ἀληθινοῦ Θεοῦ; Περίμενέ με, ὅποιος κι ἂν εἶσαι, για τὸ Θεό, για τὸν ὅποῖο κατοίκησες αὐτὴ τὴν ἔρημο· περιμένέ με τὸν ἀδύνατο και ἀνάξιο, για τὴν ἐλπίδα πὸν ἔχεις ὅτι θὰ λάβεις ανταπόδοση αὐτοῦ τοῦ τόσο μεγάλου κόπου σου· στάσου και δώσε εὐχὴ και εὐλογία σ' ἐμένα τὸν γέροντα, για τὸν Θεό, πὸν δὲν ἀποστρέφεται ποτὲ κανέναν. Ἐνῶ ἔλεγε αὐτὰ με δάκρυα ὁ Ζωσιμάς, βρέθηκαν και οἱ δύο τους, καθὼς ἔτρεχαν, σὲ μιὰ τοποθεσία, πὸν τὸ σχῆμά της ἦταν σὰν ξερὸς χεῖμαρρος. Δὲν μοῦ φαίνεται ὅτι

πραγματι ήταν κάποτε χείμαρρος –γιατί πώς είναι δυνατόν σ' εκείνη την περιοχή να έμφανισθεί χείμαρρος;- αλλά ή τοποθεσία συνέπεσε να έχει τέτοια μορφή.

ιβ) Καθώς λοιπόν ήρθαν στον τόπο που άναφέραμε, εκείνο που έφευγε κατέβηκε και πάλι ανέβηκε στην απέναντι πλευρά, ενώ ο Ζωσιμάς κουρασμένος και μη μπορώντας να τρέχει άλλο σταμάτησε στο άλλο μέρος του τόπου που έμοιαζε με χείμαρρο και πρόσθεσε στα δάκρυα και άλλα δάκρυα και στις κραυγές και άλλες κραυγές, ώστε οι θρηνοί να ακούγονται καθαρά πλέον και σαν από πολύ κοντά. Τότε εκείνο το σώμα που έφευγε μίλησε και είπε: Άββὰ Ζωσιμά, συγχώρεσέ με για τον Κύριο, δεν μπορώ να στραφώ πίσω και να σου έμφανισθώ έτσι με το πρόσωπο, γιατί είμαι γυναίκα και μάλιστα γυμνή, καθώς βλέπεις, και έχω άκάλυπτη την ντροπή του σώματός μου. Άλλα εάν πάντως θέλεις να χαρίσεις σε άμαρτωλή γυναίκα μιὰ εύχή, ρίξε μου το παλιό ρούχο που φοράς για να καλύψω με αυτό την γυναικεία ασθένεια και τότε θα στραφώ σε σένα και θα πάρω τις εύχές σου. Τότε έφριξε και τα 'χάσε ο Ζωσιμάς, καθώς έλεγε, όταν άκουσε πριν λίγο να τον φωνάζει με το όνομά του, Ζωσιμά. Γιατί, καθώς ο γέροντας ήταν έξασκημένος στην πνευματική αντίληψη και γεμάτος σοφία όσον άφορὰ τὰ θεϊὰ πράγματα, κατάλαβε ότι δεν θα ήταν δυνατό να τον φωνάζει με το όνομά του, την στιγμή που ποτέ δεν τον είδε και ποτέ δεν άκουσε γι' αυτόν, εάν δεν ήταν κοσμημένη όλοφάνερα με το προορατικό χάρισμα.

ιγ) Έκτελοῦσε λοιπόν γρήγορα την παράκλησή της και βγάζοντας το παλιό και ζαρωμένο ράσο που είχε, τῆς τὸ ἔδωσε ρίχνοντάς το πρὸς τὰ πίσω. Εκείνη τὸ πῆρε και ἔντυσε τὸν ἑαυτὸ της ὅσο ἦταν δυνατό και ἀφοῦ κάλυψε ἔτσι μερικὰ μέρη τοῦ σώματος, πὸ ἦταν ἀνάγκη νὰ καλυφθοῦν περισσότερο ἀπὸ τὰ ἄλλα, τότε γυρίζει πρὸς τὸν Ζωσιμά και τοῦ λέει: Γιατί σου φάνηκε καλό, Άββὰ Ζωσιμά, νὰ ἔρθεις νὰ δεῖς μιὰ ἀμαρτωλή γυναίκα; Τί περιμένοντας νὰ μάθεις ἢ νὰ δεῖς ἀπὸ μένα, δὲν δίστασες νὰ κάνεις τόσο κόπο; Τότε ὁ Ζωσιμάς γονάτισε και ζητοῦσε νὰ λάβει εὐλογία, κατὰ τὴν συνήθεια, ἄλλα κι αὐτὴ βάζει μετάνοια, κι ἦταν κι οἱ δύο τους γονατιστοὶ ζητώντας ὁ ἕνας νὰ εὐλογήσει τὸν ἄλλο. Και δὲν θὰ ἄκουγε κανεὶς νὰ λένε και οἱ δύο τους τίποτε ἄλλο, παρὰ τό· Εὐλόγησον. Ἀφοῦ πέρασε πολὺ ὥρα, εἶπε ἡ γυναίκα στὸν Ζωσιμά: Άββὰ Ζωσιμά, σὲ σένα ταιριάζει νὰ εὐλογήσεις και νὰ εὐχηθεῖς, γιατί ἐσὺ ἔχεις τιμηθεῖ με τὸ ἀξίωμα τοῦ πρεσβυτέρου κι ἀπὸ πολλὰ χρόνια ὑπηρετεῖς τὸ ἅγιο θυσιαστήριο, και πολλές φορές ἔχεις προσφέρει τὰ Θεῖα Δῶρα. Τὰ λόγια αὐτὰ ἔβαλαν τὸν Ζωσιμά σὲ μεγαλύτερο φόβο και ἀγωνία και καθὼς ὁ γέροντας ἦταν γεμάτος τρόμο, περιβρεχόταν ἀπὸ τὸν ἰδρώτα και στέναζε και διακοπτόταν ἡ φωνή του. Τῆς λέει λοιπόν με κομμένη φωνή και λαχανιασμένος: Κι ἀπ' αὐτὸ μόνο τὸ ἦθός σου, πνευματικὴ μητέρα, γίνεται φανερό ὅτι βρίσκεσαι κοντὰ στὸν Θεὸ και κατὰ τὸ μεγαλύτερο μέρος ἔχεις πεθάνει γιὰ τὸν κόσμο. Αὐτὸ τὸ ἐπιβεβαιώνει τὸ χάρισμα πὸ σου δόθηκε, ὡστε νὰ με φωνάζεις με τὸ ὄνομά μου και νὰ με πεῖς πρεσβύτερο, τὴν στιγμή πὸ ποτὲ δὲν με ἔχεις ξαναδεῖ. Ἐπειδὴ ὁμως ἡ Χάρη δὲν φανερώνεται ἀπὸ τὰ ἀξιώματα, ἄλλα συνηθίζει νὰ χαρακτηρίζεται ἀπὸ τὴν ψυχικὴ κατάσταση, ἐσὺ εὐλόγησέ με, γιὰ τὸ ὄνομα τοῦ Κυρίου, και δῶσε εύχή σὲ μένα πὸ ἔχω ἀνάγκη ἀπὸ τὴν δική σου τελειότητα.

ιδ) Λέγει λοιπόν αὐτὴ ὑποχωρώντας στὴν ἐπιμονὴ τοῦ γέροντα: Ἄς εἶναι εὐλογητὸς ὁ Θεὸς πὸ φροντίζει γιὰ τὴν σωτηρία τῶν ψυχῶν τῶν ἀνθρώπων. Ἀφοῦ ὁ Ζωσιμάς εἶπε τό· Ἀμήν, σηκώθηκαν κι οἱ δύο τους ἀπὸ τὴν γονατιστὴ στάση πὸ ἦταν και λέει ἡ γυναίκα στὸν γέροντα: Για ποιὸ λόγο ἦρθες ἄνθρωπε σὲ μένα τὴν ἀμαρτωλή; Για ποιὸ λόγο θέλησες νὰ δεῖς μιὰ γυναίκα γυμνή ἀπὸ κάθε ἀρετή; Ἄλλα ἐπειδὴ ὅπωςδήποτε ἡ Χάρη τοῦ Ἁγίου Πνεύματος σὲ καθοδήγησε, γιὰ νὰ πραγματοποιήσεις σὲ

μένα κάποια ύπηρεσία κατάλληλη στην ηλικία μου, πές μου πώς ζοῦν σήμερα οἱ Χριστιανοί; Πῶς οἱ βασιλεῖς; Πῶς ποιμαίνονται τὰ πράγματα τῆς Ἐκκλησίας; Ὁ Ζωσιμᾶς τότε τῆς ἀπάντησε: Μὲ ἓνα λόγο, μὲ τις ὁσίες εὐχές σου, μητέρα μου, σὲ ὄλους ὁ Χριστὸς ἐχάρισε σταθερὴ εἰρήνη· ἀλλὰ δέξου, γιὰ τὸν Κύριο, τὴν ἀνάξια παράκληση γέροντα, νὰ προσευχηθεῖς γιὰ ὄλο τὸν κόσμον καὶ γιὰ μένα τὸν ἁμαρτωλό, γιὰ νὰ μὴν μείνει χωρὶς κάποιον καρπὸ ἡ ὁδοιοπρία μου σὲ αὐτὴ τὴν ἔρημο. Τοῦ ἀποκρίθηκε ἐκείνη: Τὸ σωστὸ εἶναι ἐσύ, Ἀββὰ Ζωσιμᾶ, ἐπειδὴ ἔχεις τὸ ἀξίωμα τῆς ιερωσύνης, καθὼς εἶπα, γιὰ μένα καὶ γιὰ ὄλους νὰ προσεύχεσαι, γιατί γι' αὐτὸ τὸ ἔργο ἔχεις ἐπιλεγεῖ. Πλὴν ὁμως ἐπειδὴ ἀκριβῶς ἔχουμε ἐντολὴ νὰ κάνουμε ὑπακοή, θὰ ἐκτελέσω μὲ προθυμία τὴν προσταγὴ σου.

ιε) Ἀφοῦ εἶπε αὐτὰ γυρίζει στὴν ἀνατολὴ καὶ ἀφοῦ ἀνύψωσε τὰ μάτια της καὶ ἄπλωσε τὰ χέρια της ἄρχισε νὰ προσεύχεται ψιθυριστά. Ἡ φωνὴ της ὁμως δὲν ἀκουγόταν καθαρά, γι' αὐτὸ καὶ ὁ Ζωσιμᾶς δὲν συγκράτησε τίποτα ἀπὸ ὅσα ἔλεγε στὴν προσευχή. Μόνο στεκόταν, καθὼς ἔλεγε, γεμάτος φόβο, σκυμμένος στὴν γῆ καὶ χωρὶς νὰ λέει ἀπολύτως τίποτα. Διαβεβαίωσε, προβάλλοντας τὸν Θεὸ μάρτυρα τῆς ἀληθείας τοῦ λόγου, ὅτι ὅταν τὴν εἶδε νὰ καθυστερεῖ στὴν προσευχή, σήκωσε λίγο τὸ κεφάλι του καὶ τὴν βλέπει νὰ ἔχει ὑψωθεῖ περίπου ἓνα πῆχη ἀπὸ τὴν γῆ καὶ νὰ προσεύχεται κρεμασμένη στὸν ἄερα. Καθὼς εἶδε αὐτὸ κυριεύθηκε ἀπὸ μεγαλύτερο φόβο καὶ ἔπεσε στὸ ἔδαφος, καταἰδρωμένος καὶ μὲ μεγάλη ἀγωνία καὶ χωρὶς νὰ τολμᾷ νὰ πεῖ τίποτα, παρὰ μόνο μέσα του ἔλεγε γιὰ ἀρκετὴ ὥρα τό· Κύριε ἐλέησον. Καθὼς ἦταν σκυφτὸς πάνω στὴν γῆ σκανδαλιζόταν ὁ γέροντας στὸν λογισμό, μήπως ἄραγε εἶναι πνεῦμα καὶ ὑποκρίνεται ὅτι προσεύχεται. Τότε αὐτὴ στράφηκε καὶ ἀνασῆκωσε τὸν γέροντα καὶ τοῦ λέει: Γιατί ἀββὰ ἀφήνεις νὰ σὲ ταράζουν οἱ λογισμοὶ μὲ τὸ νὰ σκανδαλίστηκες μὲ μένα, ὅτι τάχα εἶμαι πνεῦμα καὶ ὑποκρίνομαι ὅτι προσεύχομαι; Μάθε ὅτι εἶμαι μιὰ ἁμαρτωλὴ γυναίκα, περιτειχισμένη ὁμως μὲ τὸ Ἅγιο Βάπτισμα, καὶ δὲν εἶμαι πνεῦμα, ἀλλὰ χῶμα καὶ σκόνη καὶ ἐξ ὀλοκλήρου σάρκα, χωρὶς νὰ σκεφτῶ ποτὲ τίποτα τὸ πνευματικὸ. Καὶ καθὼς ἔλεγε αὐτὰ, σφραγίζεται μὲ τὸ σημεῖο τοῦ Σταυροῦ, στὸ μέτωπο καὶ τὰ μάτια καὶ τὰ χεῖλη καὶ τὸ στῆθος καὶ λέει: Ὁ Θεός, ἀββὰ Ζωσιμᾶ, νὰ μᾶς γλυτώσει ἀπὸ τὸν πονηρὸ καὶ τις παγίδες του, γιατί εἶναι μεγάλη ἡ δύναμή του ἐναντίον μας.

ιστ) Ὅταν ἄκουσε καὶ ἶδε αὐτὰ ὁ γέροντας, ἔπεσε στὸ ἔδαφος καὶ ἀγγίζοντας τὰ πόδια της λέει μὲ δάκρυα: Σὲ ὀρκίζω στὸ ὄνομα τοῦ Χριστοῦ καὶ Θεοῦ μας, ποῦ γεννήθηκε ἀπὸ τὴν Παρθένο, ποῦ γιὰ χάρι Του ντύθηκε αὐτὴ τὴν γύμνωση καὶ γιὰ τὸν Ὅποιο αὐτές σου τίς σάρκες ἔτσι ἔλιωσες, μὴ ἀποκρύψεις τίποτα ἀπὸ τὸν δοῦλό σου, ποιὰ εἶσαι, καὶ ἀπὸ ποῦ, καὶ πότε, καὶ μὲ ποιὸ τρόπο ἦρθες καὶ ἔμεινες σ' αὐτὴ τὴν ἔρημο· μὴ μοῦ κρύψεις τίποτα ἀπὸ ὅσα ἔχουν σχέση μὲ σένα, ἀλλὰ νὰ μοῦ διηγηθεῖς ὄλα, γιὰ νὰ φανερώσεις ἔτσι τα μεγαλεῖα τοῦ Θεοῦ· γιατί σοφία κρυμμένη καὶ θησαυρὸς ἀφανέρωτος, ποιὰ ἡ ὠφέλεια κι ἀπὸ τὰ δύο; ὅπως ἔχει γραφεῖ. Νὰ μοῦ τὰ διηγηθεῖς ὄλα, γιὰ τὸν Κύριο· δὲν θὰ μοῦ πεῖς γιὰ καύχηση, ἢ ἐπίδειξη, ἀλλὰ γιὰ νὰ πληροφορήσεις ἐμένα τὸν ἁμαρτωλό καὶ ἀνάξιο· γιατί πιστεύω στὸν Θεό, γιὰ τὸν Ὅποιο ζεῖς καὶ γιὰ τὸν Ὅποιο ἀσκητεύεις, ὅτι γι' αὐτὸ τὸν λόγο ὁδηγήθηκα σ' αὐτὴ τὴν ἔρημο, γιὰ νὰ φανερώσει ὁ Θεὸς τὴν ζωὴ σου. Δὲν μπορούμε λοιπὸν ἐμεῖς οἱ ἄνθρωποι νὰ ἀντιστεκόμαστε στὰ θελήματα τοῦ Θεοῦ, γιατί ἐὰν δὲν ἦταν ἀρεστὸ στὸν Χριστὸ τὸν Θεό μας νὰ γίνεις γνωστή, ἐσύ καὶ ὁ ἀσκητικὸς σου ἀγώνας, τότε οὔτε καὶ θὰ ἐπέτρεπε νὰ σὲ δεῖ κανένας, οὔτε ἐμένα θὰ μὲ δυνάμωνε νὰ κάνω τόσο δρόμο, ποῦ ποτέ μου δὲν σκέφθηκα, ἀλλὰ οὔτε καὶ μπορούσα νὰ βγῶ ἔξω ἀπὸ τὸ κελλί μου.

Η) Ἡ Ὁσία διηγεῖται τὴν ζωὴ της.

ιζ) Ἀφοῦ εἶπε αὐτὰ καὶ πολλὰ ἄλλα ὁ ἀββὰς Ζωσιμᾶς, τὸν ἀνασήκωσε ἡ Ὁσία καὶ τοῦ εἶπε: Ντρέπομαι ἀββὰ μου, συγχώρεσέ με, νὰ σοῦ διηγηθῶ τὴν ἀθλιότητα τῶν ἔργων μου· ἐπειδὴ ὁμως ἔχεις δεῖ γυμνὸ τὸ σῶμά μου, θὰ σοῦ ἀπογυμνώσω λοιπὸν καὶ τὶς πράξεις μου, γιὰ νὰ γνωρίσεις ἀπὸ πόση αἰσχύνῃ καὶ ντροπῇ εἶναι γεμάτη ἡ ψυχὴ μου. Δὲν ἤθελα νὰ σοῦ διηγηθῶ τὴν ζωὴ μου, ὄχι μήπως καὶ καυχηθῶ γι' αὐτήν, ὅπως ὑπέθεσες, γιατί καὶ τί ἔχω νὰ καυχηθῶ, ἀφοῦ ἔγινε διαλεκτὸ ἔργαλεῖο στὰ χέρια τοῦ διαβόλου; Γνωρίζω λοιπὸν ὅτι, ἐὰν ἀρχίσω νὰ διηγοῦμαι τὴν ζωὴ μου, πρόκειται νὰ φύγεις μακριὰ ἀπὸ μένα, ὅπως φεύγει κανεὶς μακριὰ ἀπὸ τὸ φίδι, ἐπειδὴ δὲν θὰ ἀντέξεις νὰ ακούσεις μὲ τὰ αὐτιά σου, τὰ ὅσα ἄπρεπα ἔχω πράξει. Θὰ σοῦ τὰ διηγηθῶ ὁμως χωρὶς τίποτα νὰ ἀποκρύψω, ἀφοῦ πρῶτα μὲ διαβεβαιώσεις, ὅτι δὲν θὰ σταματήσεις νὰ προσεύχεσαι γιὰ μένα, ὥστε νὰ βρῶ ἔλεος κατὰ τὴν ἡμέρα τῆς κρίσεως. Ἐνῶ λοιπὸν τὰ μάτια τοῦ γέροντα ἔτρεχαν ἀσταμάτητα δάκρυα, ἡ Ὁσία ἄρχισε τὴν διήγησιν τῆς ζωῆς της, λέγοντας τὰ ἀκόλουθα.

ιη) Πατρίδα μου, λοιπὸν ἀδελφέ, ἦταν ἡ Αἴγυπτος. Ἐνῶ ζοῦσαν οἱ γονεῖς μου καὶ ἡμουν δώδεκα χρονῶν, ἄφησα τὴν ἀγάπη μου πρὸς αὐτοὺς καὶ ἦρθα στὴν Ἀλεξάνδρεια· καὶ πῶς κατ' ἀρχὴν διέφθειρα τὴν παρθενία μου καὶ πῶς ἀκράτητα καὶ ἀχόρταγα παρασυρόμουνα στὸ πάθος τῆς πορνείας, ντρέπομαι νὰ τὸ σκέπτομαι· εἶναι σεμνότερο τώρα νὰ πῶ μὲ συντομία τοῦτο, γιὰ νὰ γνωρίσεις τὴν ἐμπάθεια καὶ τὴν φιληδονία μου. Περισσότερα ἀπὸ δέκα ἐπτὰ χρόνια, συγχώρεσέ με, ἡμουν δημόσια πρόκληση τῆς ἀσωτίας στὸν κόσμον, ὄχι, μὰ τὴν ἀλήθεια, γιὰ νὰ κερδίζω χρήματα, γιατί κι ὅταν πολλές φορὲς ἤθελαν μερικοὶ νὰ μοῦ δώσουν δὲν ἔπαιρνα. Αὐτὸ τὸ σκέφτηκα, γιὰ νὰ κάνω περισσότερους νὰ ἔρχονται κοντά μου καὶ νὰ ἐκπληρώνω δωρεάν αὐτὸ ποῦ ἐπιθυμοῦσα. Οὔτε νὰ νομίσεις ὅτι δὲν τὰ δεχόμουνα, ἐπειδὴ εἶχα ἀρκετὰ χρήματα, γιατί ζητιανεύοντας ζοῦσα ἢ καὶ πολλές φορὲς γνέφοντας μαλλὶ καναβιοῦ· μόνο ἐπιθυμία εἶχα ἀκόρεστη καὶ ἔρωτα ἀκατάπαυστο νὰ κυλιέμαι μέσα στὸν βόρβορον· καὶ αὐτὸ μου φαινόταν καὶ ἦταν γιὰ μένα ζωὴ, τὸ νὰ διαπράττω συνέχεια τὴν ὕβριν τῆς φύσεως.

ιθ) Ζῶντας λοιπὸν μ' αὐτὸν τὸν τρόπο, βλέπω μιὰ μέρα τοῦ καλοκαιριοῦ, πολλοὺς ἄνδρες ἀπὸ τὴν Λιβύη καὶ τὴν Αἴγυπτο, σὰν νὰ τρέχουν πρὸς τὴν θάλασσα. Πῶτησα τότε κάποιον ποῦ ἔτρεχε μπροστά μου: Γιὰ ποῦ πηγαίνουν ἄραγε αὐτοὶ οἱ ἄνδρες ποῦ τρέχουν; Αὐτὸς μοῦ ἀπάντησε: Ὅλοι τους πηγαίνουν στὰ Ἱεροσόλυμα, γιὰ τὴν ἑορτὴ τῆς Ὑψώσεως τοῦ Τιμίου Σταυροῦ, ποῦ συνηθίζεται νὰ γίνεται μετὰ ἀπὸ λίγες ἡμέρες. Τότε ἐγὼ τοῦ εἶπα: Ἄραγε μὲ παίρνουν καὶ μένα μαζί τους, ἐὰν βέβαια θελήσω νὰ τοὺς ἀκολουθήσω; Αὐτὸς μοῦ λέει: Ἄν ἔχεις νὰ πληρώσεις τὸ εἰσητήριό σου καὶ τὰ ἄλλα σου ἔξοδα, δὲν ὑπάρχει κανεὶς ποῦ θὰ σὲ ἐμποδίσει. Πράγματι ἀδελφέ, τοῦ εἶπα, δὲν ἔχω γιὰ νὰ πληρώσω τὸ εἰσητήριον καὶ τὰ ἄλλα μου ἔξοδα· θὰ πάω ὁμως κι ἐγὼ καὶ θὰ ἀνέβω σὲ ἕνα ἀπὸ τὰ μικρὰ πλοῖα ποῦ ἔχουν ναυλώσει καὶ πρόκειται νὰ μὲ θρῆσουν κι ἂν ἀκόμη δὲν θέλουν, γιατί ἔχω σῶμα καὶ παίρνουν αὐτὸ ἀντὶ γιὰ ναῦλο. Γιὰ τοῦτο ἤθελα νὰ ταξιδέψω, συγχώρεσέ με ἀββὰ μου, γιὰ νὰ ἀποκτήσω πολλοὺς ἐραστὲς γιὰ τὴν ἱκανοποίηση τοῦ πάθους μου. Σου εἶπα, ἀββὰ Ζωσιμᾶ, νὰ μην μὲ ἀναγκάσεις νὰ σοῦ διηγηθῶ τὴν ἀσχημοσύνη τῶν ἔργων μου, γιατί μὲ πιάνει φρίκη, ὁ Κύριος γνωρίζει, καθὼς μολύνω καὶ σένα καὶ τὸν ἄερα μὲ τὰ λόγια μου.

κ) Ὁ Ζωσιμᾶς βρέχοντας τὸ χῶμα μὲ δάκρυα τῆς ἀποκρίθηκε: Λέγε, γιὰ τὸν Κύριον μητέρα μου, λέγε καὶ μὴ διακόψεις τὴν συνέχεια αὐτῆς τῆς ὠφέλιμης διηγήσεως. Αὐτὴ συνεχίζοντας πάλι τὴν διήγησιν,

πρόσθεσε: Έκεινος λοιπόν ο νέος, αφού άκουσε τὰ αίσχρά μου λόγια, έφυγε γελώντας. Έγώ τότε, αφού πέταξα τήν ρόκα που βαστούσα - συνέπεσε νὰ τήν βαστώ εκείνη τήν ώρα- τρέχω πρὸς τήν θάλασσα όπου έβλεπα νὰ τρέχουν καί οί άλλοι. Καί βλέπω μερικούς νέους νὰ στέκονται στην παραλία, περίπου δέκα, ίσως καί περισσότερους, ζωηρούς στὰ σώματα καί τὰ κινήματα, που μου φάνηκαν κατάλληλοι γι' αυτό που ζητούσα. Καθώς φαίνεται περίμεναν καί άλλους συνταξιδιώτες, γιατί κι άλλοι είχαν κιόλας ανέβει πάνω στα πλοία. Τότε με ανάιδεια, όπως συνήθιζα, έτρεξα ανάμεσά τους. Πάρτε με, είπα, καί μένα όπου πηγαίνετε, καί δέν πρόκειται νὰ σάς φανώ άχρηστη."Επειτα είπα καί άλλα αίσχρότερα λόγια καί τούς έκανα όλους νὰ γελάσουν. Άφου αυτοί διαπίστωσαν τήν ικανότητά μου νὰ τούς παρασύρω σε κάθε ανάιδεια, με πήραν καί με ανέβασαν στο πλοίο που είχαν έτοιμάσει καί έν τῶ μεταξύ ήρθαν κι εκείνοι τούς οποίους περίμεναν.

κα) Πώς νὰ σοῦ διηγηθῶ τὰ υπόλοιπα άθρωπε; Ποιά γλώσσα μπορεῖ νὰ διηγηθεῖ ἡ ποιά άκοή νὰ δεχθεῖ τὰ ὅσα έγιναν στο πλοίο καί στην ὁδοιπορία; Αὐτὰ που, ἐγώ ἡ άθλία, ανάγκαζα τούς ταλαίπωρους νὰ κάνουν καί χωρίς νὰ θέλουν; Δέν υπάρχει κανένα είδος άσέλγειας, ὀνομαζόμενο καί μή, τὸ ὅποιο νὰ μὴν ἔγινε στους ταλαίπωρους δάσκαλος. Καί τώρα άββά μου, ἐγώ ἐκπλήττομαι πῶς μπόρεσε ἡ θάλασσα νὰ ὑποφέρει τίς άσωτείες μου· πῶς δέν άνοιξε ἡ γῆ τὸ στόμα της γιὰ νὰ με κατεβάσει στον άδη ζωντανή, ἐμένα που παγίδευσα τόσες ψυχές. Αλλά, καθὼς φαίνεται, ὁ Θεὸς ζητοῦσε τήν δική μου μετάνοια, γιατί δέν θέλει τὸν θάνατο τοῦ άμαρτωλοῦ, αλλά περιμένει μακρόθυμα, αναμένοντας τήν ἐπιστροφή."Ετσι λοιπόν καί με τέτοιες ένασχολήσεις φθάσαμε στὰ Ἱεροσόλυμα. Καί ὅσες ἡμέρες ἔμεινα στην πόλη πρὶν τήν έορτή, ζούσα με τὸν ἴδιο τρόπο, μάλλον καί χειρότερα, γιατί δέν άρκέστηκα μόνο στους νέους που είχα καί με ὑπηρετοῦσαν στο πάθος μου κατὰ το ταξίδι, αλλά καί πολλούς άλλους ἐμόλυνα, ντόπιους καί ξένους, προσκαλώνοντας τους γι' αυτό τὸν σκοπό.

κβ) "Όταν λοιπόν έφθασε ἡ άγία έορτή τῆς Ὑψώσεως τοῦ Σταυροῦ, ἐγώ καθὼς καί πρωτύτερα γύριζα συλλαμβάνοντας ψυχές νέων."Εβλεπα ὅμως ἀπο πολὺ πρῶι νὰ τρέχουν ὅλοι στην Ἐκκλησία καί πηγαίνω κι ἐγώ τρέχοντας μαζί με τούς άλλους που έτρεχαν."Εφθασα λοιπόν μαζί τους στην αὐλή τοῦ ναοῦ καί ὅταν ήρθε ἡ ώρα τῆς θείας Ὑψώσεως, έσπρωχνα καί σπρωχνόμενα γύρω ἀπο τήν εἴσοδο, προσπαθώντας νὰ μπῶ μέσα μαζί με τὸ πλῆθος. Καί μέχρι τὸ σημεῖο που βρισκόταν ἡ πόρτα, ἀπ' όπου ἔμπαινε κανείς μέσα στον ἴδιο τὸν ναό, όπου κανείς έβλεπε το ζωποιοῦ Ξύλο, με πολὺ κόπο καί θλίψη πλησίαζα ἡ ταλαίπωρη. Μόλις ὅμως πάτησα τὸ κατώφλι τῆς πόρτας, ὅλοι οί άλλοι ἔμπαιναν μέσα χωρίς κανένα ἐμπόδιο, ένῶ ἐμένα με ἐμπόδιζε κάποια θεία δύναμη, που δέν μου επέτρεπε τήν εἴσοδο. Γιατί πάλι σπρωχνόμενα καί διωχνόμενα πίσω καί πάλι μόνο ἐγώ βρισκόμουνα νὰ στέκομαι στην αὐλή τοῦ ναοῦ."Επειδὴ νόμισα, ὅτι τοῦτο ὀφείλεται στην γυναικεία άδυναμία μου, αφού άναμίχθηκα πάλι με άλλους, προσπαθοῦσα παραγκνίζοντας ὅσο μπορούσα τούς άλλους νὰ προωθήσω τὸν εαυτό μου μέσα, αλλά κοπίαζα μάταια. Γιατί πάλι, μόλις τὸ άθλιο πόδι μου πατοῦσε πάνω στο κατώφλι, ὅλους τούς άλλους ὁ ναὸς δεχόταν χωρίς κανείς νὰ τούς ἐμποδίζει, ἐμένα μόνο τήν δυστυχημένη δέν δεχόταν, αλλά σάν νὰ ὑπῆρχε παρατεταγμένο πλῆθος στρατιωτῶν με τήν διαταγή νὰ μου άπαγορεύσει τήν εἴσοδο, έτσι καί ἐμένα με ἐμπόδιζε κάποια δύναμη συνεχῶς.

Θ) Ἡ Μετάνοια τῆς Ὁσίας

κγ) Αυτή την προσπάθεια την έκανα τρεις ή τέσσερις φορές και έπειδή απόκαμα και δέν άντεχα να σπρώχνω και να σπρώχνομαι, γιατί είχε και τὸ σῶμά μου ἀπὸ τὴν έντονη προσπάθεια, ύποχώρησα για λίγο και έφυγα και στάθηκα σὲ κάποια γωνία τῆς αὐλῆς τοῦ ναοῦ. Καὶ μόλις τότε συναισθάνθηκα τὴν αἰτία ποὺ με εμπόδιζε νὰ δῶ τὸ Τίμιο καὶ Ζωοποιὸ Ξύλο. Γιατὶ ἄγγιξε τὰ μάτια τῆς καρδιᾶς μου λόγος σωτήριος ποὺ μοῦ φάνέρωνε, ὅτι ἡ ἀκαθαρσία τῶν ἔργων μου ἦταν αὐτὴ ποὺ μοῦ ἔκλεινε τὴν εἴσοδο. Ἄρχισα λοιπὸν νὰ κλαίω καὶ νὰ θρηνῶ καὶ νὰ κτυπῶ τὸ στῆθός μου καὶ νὰ βγάζω στεναγμοὺς ἀπὸ τὰ βάθη τῆς καρδιᾶς μου. Καὶ καθὼς ἔκλαιγα βλέπω πάνω ἀπὸ τὴν θέση ποὺ στεκόμουν τὴν εἰκόνα τῆς Ὑπεραγίας Θεοτόκου καὶ βλέποντας συνεχῶς πρὸς αὐτὴ λέω: Παρθένε Δέσποινα, ἐσὺ ποὺ γέννησες κατὰ σάρκα τὸν Θεὸ Λόγο, γνωρίζω καλὰ πὼς δέν εἶναι σωστὸ καὶ λογικὸ, σὲ μένα τὴν τόσο ἀκάθαρτη, σ' ἐμένα ποὺ εἶμαι ἔτσι γεμάτη ἀσωτίες, νὰ κοιτάζω τὴν εἰκόνα τὴν δικιά σου, τῆς ἀειπαρθένου, τῆς ἀγνῆς, τῆς καθαρῆς καὶ ἀμόλυντης στὸ σῶμα καὶ στὴν ψυχὴ. Γιατὶ εἶναι δίκαιο ἐμένα τὴν ἄσωτη, ἐξ αἰτίας τῆς καθαρότητός σου, νὰ με μισεῖς καὶ τελείως νὰ με ἀποστρέφου. Ἀλλὰ ὅμως, ἐπειδὴ, καθὼς ἄκουσα, γι' αὐτὸ τὸν λόγο ἔγινε ἄνθρωπος ὁ Θεὸς ποὺ γέννησες, γιὰ νὰ καλέσει τοὺς ἁμαρτωλοὺς σὲ μετάνοια, βοήθησε ἐμένα ποὺ εἶμαι μόνη καὶ δέν ἔχω κανέναν νὰ με βοηθήσει· δῶσε ἐντολὴ νὰ ἐπιτραπεῖ καὶ σ' ἐμένα νὰ περάσω τὴν εἴσοδο τῆς Ἐκκλησίας καὶ μὴν μοῦ στερήσεις τὴν δυνατότητα νὰ δῶ τὸ ξύλο, ποὺ πάνω του σταυρώθηκε με τὴν σάρκα ὁ Θεὸς ποὺ γέννησες καὶ ἔδωσε τὸ ἴδιο Του τὸ αἷμα ἀντίτιμο γιὰ χάρη μου· δῶσε ἐντολὴ Δέσποινα, ν' ἀνοίξει καὶ σὲ μένα ἡ πόρτα γιὰ τὴν θεία προσκύνηση τοῦ Σταυροῦ, καὶ βάζω ἐσένα ἀξιόπιστο ἐγγυητὴ στὸν Θεὸ ποὺ γέννησες, ὅτι δέν πρόκειται νὰ ἐξυβρίσω ποτὲ ξανά τὴν σάρκα μου τούτη με ὅποιαδήποτε αἰσχρὴ σχέση. Ἀλλὰ ἀπὸ τὴν στιγμή ποὺ θὰ δῶ τὸ ξύλο τοῦ Σταυροῦ τοῦ Υἱοῦ σου, θὰ ἐγκαταλείψω ἀμέσως τὸν κόσμον καὶ ὅλα ὅσα ἔχουν σχέση μ' αὐτὸν καὶ τὴν ἴδια στιγμή θὰ κατευθυνθῶ ἐκεῖ ὅπου ἐσὺ ὡς ἐγγυητὴς τῆς σωτηρίας μου θὰ μοῦ ὑποδείξεις καὶ θὰ με ὀδηγήσεις.

κδ) Αὐτὰ εἶπα καὶ ἀφοῦ ἔλαβα σὰν κάποια πληροφορία τὴν φλόγα τῆς πίστεως, πῆρα θάρρος στηριζόμενη στὴν εὐσπλαχνία τῆς Θεοτόκου καὶ φεύγω ἀπ' ἐκεῖνον τὸν τόπο ἀπ' ὅπου προσευχόμουν. Ἔρχομαι πάλι καὶ μπαίνω ἀνάμεσα σ' αὐτοὺς ποὺ προσπαθοῦσαν νὰ εἰσέλθουν κὶ ἀπὸ κανένα πλὴον δέν σπρωχνόμουν, κανεὶς δέν με εμπόδιζε νὰ πλησιάσω τὴν πόρτα ἀπὸ τὴν ὁποία εἰσέρχονταν στὸν ναό. Τότε με κυρίευσε φρίκη καὶ ἔκπληξη, ὥστε κλονιζόμουν ὀλόκληρη καὶ ἔτρεμα. Ἐπειτα φθάνοντας στὴν πόρτα ποὺ μέχρι τότε ἦταν κλειδωμένη γιὰ μένα, τώρα μοῦ ἄνοιγε τὸν δρόμο γιὰ νὰ μπῶ. Ἔτσι εἰσῆλθα χωρὶς κανένα κόπο καὶ βρέθηκα μέσα στὸ Ἅγιο τῶν Ἁγίων καὶ ἀξιώθηκα νὰ προσκυνήσω τὸν ζωοποιὸ Τίμιο Σταυρὸ καὶ εἶδα τὰ μυστήρια τοῦ Θεοῦ καὶ αἰσθάνθηκα πόσο εἶναι πρόθυμος ὁ Κύριος στὸ νὰ δέχεται τὴν μετάνοια. Ἀφοῦ λοιπὸν ἔπεσα ἡ ἀθλία πάνω στὴν γῆ καὶ προσκύνησα τὸ ἅγιο ἐκεῖνο ἔδαφος, τρέχοντας βγῆκα ἔξω κατευθυνόμενη γρήγορα σὲ Ἐκεῖνη ποὺ ἐγγυήθηκε γιὰ μένα. Φθάνω λοιπὸν σ' ἐκεῖνον τὸν τόπο ὅπου τὸ ἔγγραφο τῆς ἐγγυήσεως συντάχθηκε καὶ γονατίζοντας μπροστὰ στὴν Ἀειπάρθενο καὶ Θεοτόκο, προσευχήθηκα με αὐτὰ τὰ λόγια:

ι) Ἡ Ὅσια ὀδηγήθηκε στὴν ἔρημο τοῦ Ἰορδάνου.

κε) Ἐσὺ, φιλάγαθε Δέσποινα, μοῦ ἔδειξες τὴν φιλανθρωπία σου· ἐσὺ δέν ἀποστράφηκες τὴν προσευχὴ τῆς ἀναξίας· εἶδα δόξα ποὺ δίκαια οἱ ἄσωτοι δέν βλέπουμε· δόξα στὸν Θεὸ ποὺ με τίς πρεσβεῖές σου δέχεται τὴν μετάνοια τῶν ἁμαρτωλῶν. Γιατὶ τί περισσότερο, ἢ ἁμαρτωλὴ, μπορῶ νὰ σκεφθῶ ἢ νὰ πῶ;

Εἶναι καιρὸς πιά, Δέσποινα Θεοτόκε, νὰ πραγματοποιηθοῦν τὰ συμφωνημένα στὴν ἐγγύηση, ποὺ ἐγγυήθηκες. Τώρα ὅπου προστάξεις, ὀδήγησέ με· μᾶλλον τώρα γίνε μου δάσκαλος τῆς σωτηρίας, χειραγωγώντας με στὸν δρόμο ποὺ ὀδηγεῖ στὴν μετάνοια. Καὶ καθὼς ἔλεγα αὐτά, ἄκουσα ἀπὸ μακριὰ κάποιον νὰ φωνάζει: Ἐὰν περάσεις τὸν Ἰορδάνη, θὰ βρεῖς καλὴ ἀνάπαυση. Μόλις ἄκουσα αὐτὴ τὴν φωνή, πίστευσα ὅτι γιὰ μένα ἀκούστηκε καὶ κλαίγοντας φώναξα καὶ εἶπα στὴν Θεοτόκο: Δέσποινα, Δέσποινα, μὴ μὲ ἐγκαταλείψεις τὴν ἄσωτη. Καὶ ἀφοῦ εἶπα αὐτά, βγαίνω ἀπὸ τὴν αὐλὴ τοῦ ναοῦ, καὶ βαδίζω σύντομα.

κστ) Καθὼς ἔβγαينا ἔξω, κάποιος ποὺ μὲ εἶδε μοῦ δίνει τρεῖς φόλεις λέγοντάς μου: Δέξαι τις αὐτὲς ἀμμά μου. Ἐγὼ ἀφοῦ τις δέχθηκα, ἀγόρασα μ' αὐτὲς τρία ψωμιὰ καὶ τὰ πῆρα μαζί μου ὡς εὐλογία. Τότε ρώτησα αὐτὸν ποὺ τὰ πουλοῦσε: Ποιὸς εἶναι ὁ δρόμος ἀνθρώπε, ποὺ ὀδηγεῖ στὸν Ἰορδάνη; Καὶ ἀφοῦ ἔμαθα τὴν πύλη τῆς πόλεως ποὺ ἔβγαζε πρὸς ἐκεῖνο τὸ μέρος, τρέχοντας βγήκα ἔξω καὶ ἄρχισα κλαίγοντας τὴν ὁδοιπορία. Ῥωτώντας καὶ ξαναρωτώντας καὶ ἀφοῦ περπάτησα ὅλη τὴν ὑπόλοιπη μέρα, καθὼς ὑποθέτω ἦταν τρίτη ὥρα τῆς ἡμέρας ὅταν εἶδα τὸν Τίμιο Σταυρό, ἔφθασα, ἐνῶ κόντευε νὰ δύσει ὁ ἥλιος, στὸν ναὸ τοῦ Ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Βαπτιστοῦ, ποὺ βρίσκεται κοντὰ στὸν Ἰορδάνη. Καὶ ἀφοῦ πρῶτα προσκύνησα στὸν ναὸ, κατέβηκα ἀμέσως στὸν Ἰορδάνη καὶ μὲ τὰ ἁγιασμένα νερά του ἔβρεξα τὸ πρόσωπο καὶ τὰ χέρια μου. Ἀκόμα μετάλαβα ἀπὸ τὰ ἄχραντα καὶ ζωοποιὰ Μυστήρια στὸν ναὸ τοῦ Προδρόμου, καὶ ἔφαγα τὸ μισὸ τοῦ ἐνὸς ἀπὸ τὰ τρία ψωμιὰ καὶ ἀφοῦ ἤπια νερὸ ἀπὸ τὸν Ἰορδάνη, κοιμήθηκα τὴν νύκτα πάνω στὴν γῆ. Τὴν ἐπόμενη μέρα βρίσκοντας ἓνα πλοιάρια, πέρασα στὴν ἄλλη ὄχθη καὶ πάλι ζήτησα ἀπὸ τὴν Ὁδηγὸ μου νὰ μὲ ὀδηγήσει, ὅπου Τῆς ἦταν ἀρεστό. Ἦρθα λοιπὸν σ' αὐτὴ τὴν ἔρημο καὶ ἀπὸ τότε μέχρι σήμερα φεύγοντας τὸν κόσμον ζῶ μακριὰ ἀπ' αὐτὸν καὶ κατοικῶ ἐδῶ δεχόμενη μὲ εὐχαρίστηση τὸν Θεὸ μου, ποὺ γλυτώνει ἀπὸ τὴν ὀλιγοψυχία καὶ τὴν καταγίγδα ὄσους καταφεύγουν σ' Αὐτόν.

ΙΑ) Ἡ ζωὴ τῆς Ὁσίας στὴν ἔρημο.

κζ) Τότε τῆς λέει ὁ Ζωσιμᾶς: Πόσα χρόνια ἔχουν περάσει κυρία μου, ἀφ' ὅτου κατοικεῖς σ' αὐτὴ τὴν ἔρημο; Ἐκεῖνη ἀπάντησε: Ἐχουν περάσει σαρανταεπτὰ χρόνια, καθὼς ὑποθέτω, ἀπὸ τότε ποὺ βγήκα ἀπὸ τὴν ἁγία πόλη. Καὶ τί βρῆκες ἢ εἶχες γιὰ τροφή κυρία μου; ξαναρώτησε ὁ Ζωσιμᾶς. Τοῦ λέει: Δυόμισι ψωμιὰ εἶχα μαζί μου, ὅταν πέρασα τὸν Ἰορδάνη, ποὺ σιγὰ-σιγὰ ξεράθηκαν καὶ ἔγιναν σκληρὰ σὰν πέτρα· τρώγοντάς τα λοιπὸν ἀπὸ λίγο πέρασα μὲ αὐτὰ χρόνια. Κι ἔτσι χωρὶς κόπο, ρώτησε πάλι ὁ Ζωσιμᾶς, πέρασες τόσα χρόνια, χωρὶς καθόλου νὰ σὲ πειράξει ἡ ξαφνικὴ μεταβολὴ τῆς ζωῆς σου; Μὲ ρώτησες τώρα ἀββὰ Ζωσιμᾶ, τοῦ ἀπάντησε, γιὰ πράγμα ποὺ καὶ μόνο ποὺ τὸ ἀναφέρω μὲ πιάνει φρίκη, γιὰτὶ ἂν θυμηθῶ τώρα τοὺς πολλοὺς κινδύνους ποὺ ὑπέμεινα καὶ τοὺς λογισμοὺς ποὺ σκληρὰ μὲ ἐνόησαν, φοβᾶμαι μήπως προσβληθῶ καὶ πάλι ἀπὸ δαύτους. Μὴν παραλείψεις τίποτα κυρία μου, λέει ὁ Ζωσιμᾶς, ποὺ νὰ μὴν μοῦ τὸ ἀνακοινώσεις, γιὰτὶ ἀπὸ τὴν ἀρχὴ πολὺ σὲ παρακάλεσα γι' αὐτό, ὥστε νὰ μοῦ τὰ διηγηθεῖς ὅλα χωρὶς καμιά παράλειψη.

κη) Πίστεψέ μου, ἀββὰ, συνέχισε, δεκαεπτὰ χρόνια γύριζα σ' αὐτὴν τὴν ἔρημο παλεύοντας σὰν μὲ ἀνήμερα θηρία ἐνάντια στὶς παράλογες ἐπιθυμίες. Ὅσες φορές ἔτρωγα ἢ προσπαθοῦσα νὰ λάβω κάποια τροφή, ἐπιθυμοῦσα τὰ κρέατα καὶ τὰ ψάρια ποὺ ἔχει ἡ Αἴγυπτος· ἐπιθυμοῦσα τὸ κρασί, ποὺ

πολύ τὸ ἀγαποῦσα, γιατί ἔπινα πολύ κρασί ὅταν ζοῦσα στὸν κόσμο, ἐνῶ ἐδῶ, φλεγόμενα πολύ καὶ δὲν μποροῦσα νὰ ὑποφέρω τὴν στέρηση. Μοῦ ἐρχόταν καὶ ἡ παράλογη ἐπιθυμία τῶν πορνικῶν τραγουδιῶν, ποὺ πάντοτε μὲ τάραζε δυνατὰ καὶ προσπαθοῦσε νὰ μὲ πείσει νὰ τραγουδήσω πάλι τὰ τραγούδια τῶν δαιμόνων ποὺ εἶχα μάθει. Ἀμέσως τότε κλαίγοντας καὶ κτυπώντας τὸ στήθος μου μὲ τὰ χέρια, θύμιζα στὸν ἑαυτό μου τὴν συμφωνία ποὺ ἔκαμα καθὼς ἔφευγα στὴν ἔρημο. Τοποθετοῦσα ἀκόμη μὲ τὴν σκέψη μου, τὸν ἑαυτό μου μπροστὰ στὴν εἰκόνα τῆς Παναγίας Θεοτόκου, τῆς ἀναδόχου μου, καὶ ἔκλαιγα μπροστὰ Της ζητώντας νὰ διώξει τοὺς λογισμοὺς αὐτοῦς, ποὺ καταταλαιπωροῦσαν ἔτσι τὴν ἀθλία ψυχὴ μου. Ὅταν εἶχα κλάψει ἀρκετὰ καὶ εἶχα δεῖρει τὸ στήθος μου, ὅσο μοῦ ἦταν δυνατόν, τότε ἔβλεπα φῶς νὰ λάμπει γύρω μου ἀπὸ ὅλες τὶς μεριές καὶ ἀπὸ τότε κι ὕστερα, μετὰ τὴν τρικυμία, ἐπικρατοῦσε μέσα μου κάποια σταθερὴ γαλήνη.

κθ) Πῶς ὅμως νὰ σοῦ διηγηθῶ ἀββά, τοὺς λογισμοὺς ποὺ πάλι μὲ ἔσπρωχναν στὴν πορνεία; Φωτιά ἄναβε μέσα στὴν δύστυχη καρδιά μου καὶ τὴν κατάφλεγε τελείως ὀλόκληρη, προσκαλώντας τὴν σὲ ἐπιθυμία τῆς ἀμαρτίας. Ἀμέσως λοιπὸν, μόλις μοῦ ἐρχόταν τέτοιος λογισμὸς, ἔπεφτα στὴν γῆ, βρέχοντας μὲ δάκρυα τὸ ἔδαφος, νομίζοντας ὅτι βρίσκεται μπροστὰ μου αὐτὴ ποὺ ἐγγυήθηκε γιὰ μένα, ἐπιβάλλοντάς μου ποινὲς γιὰ τὴν παρέμβασή μου. Δὲν σηκωνόμουναι λοιπὸν ἀπὸ τὴν γῆ κι ἂν ἀκόμη συνέβαινε νὰ περνῶ κι ὀλόκληρο εἰκοσιτετράωρο σ' αὐτὴ τὴν στάση, μέχρις ὅτου μ' ἔλουζε μὲ τὴν λάμψη του τὸ γλυκὺ ἐκεῖνο φῶς κι ἔδιωχνε τελείως τοὺς λογισμοὺς ποὺ μ' ἐνοχλοῦσαν. Λοιπὸν πάντοτε τὸ νοερὸ μάτι τῆς σκέψεώς μου ἀκατάπαυστα κατεύθυνα σ' Αὐτὴν ποὺ ἐγγυήθηκε γιὰ μένα, ζητώντας νὰ μὲ βοηθήσει, ποὺ κινδύνευα μέσα στὸ πέλαγος τῆς ἐρήμου· καὶ πράγματι τὴν εἶχα βοηθὸ καὶ συνεργάτη τῆς μετανοίας μου. Καὶ ἔτσι πέρασα τὸ διάστημα τῶν δεκαεπτὰ χρόνων, ἀφοῦ πάλεψα μὲ μύριους κινδύνους· ἀπὸ τότε καὶ μέχρι σήμερα μοῦ συμπαραστέκεται βοηθὸς σὲ ὅλα καὶ μέσα ἀπὸ ὅλες τὶς δυσκολίες μὲ χειραγωγεῖ.

λ) Τότε ὁ Ζωσιμᾶς τὴν ρώτησε: Δὲν σοῦ παρουσιάστηκε ἀνάγκη στὴν συνέχεια γιὰ τροφίμα ἢ ἐνδύματα, κυρία μου; Καὶ αὐτὴ τοῦ ἀπάντησε: Ἀφοῦ ξόδεψα ἐκεῖνα τὰ ψωμιά, καθὼς σοῦ εἶπα πρωτύτερα, στὴν διάρκεια τῶν δεκαεπτὰ χρόνων τρεφόμενα μὲ βότανα καὶ διάφορα ἄλλα ποὺ βρίσκονται στὴν ἔρημο· καὶ τὸ ροῦχο ποὺ φοροῦσα ὅταν πέρασα τὸν Ἰορδάνη, ἔλιωσε καὶ χάθηκε. Μὲ πολὺ πόνου ὑπέμεινα τὸ κρῦο καὶ τὴν φλόγα τοῦ καλοκαιριοῦ, καθὼς καινόμενα ἀπὸ τὸν καύσωνα καὶ πάγωνα ἀπὸ τὸ κρῦο καὶ ἔτρεμα, ὥστε πολλὲς φορὲς νὰ πέσω στὸ χῶμα καὶ νὰ μείνω ἀκίνητη καὶ σχεδὸν μὲ κομμένη τὴν ἀναπνοή. Μὲ πολλὲς λοιπὸν καὶ διάφορες συμφορὲς καὶ πειρασμοὺς ἀφόρητους, πάλεψα, καὶ ἀπὸ τότε καὶ μέχρι σήμερα ἡ δύναμη τοῦ Θεοῦ μὲ διάφορους τρόπους διατήρησε τὴν ἀμαρτωλὴ μου ψυχὴ καὶ τὸ ταπεινὸ μου σῶμα. Γιατὶ μόνο μὲ τὸ νὰ σκέπτομαι ἀπὸ ποιά κακὰ μὲ γλύτωσε ὁ Κύριος, εἶχα ἀδαπάνητη τροφὴ τὴν ἐλπίδα τῆς σωτηρίας μου. Τρέφομαι λοιπὸν καὶ σκεπάζομαι μὲ τὸν λόγο τοῦ Θεοῦ, ποὺ συγκρατεῖ τὰ σύμπαντα· γιατί δὲν θὰ ζήσει ὁ ἄνθρωπος μόνο μὲ τὸ ψωμί, καὶ ἐπειδὴ δὲν ἔχουν στέγη, γίνεται κατοικία καὶ σκέπη ἡ παντοδύναμη Χάρις τοῦ Θεοῦ, σὲ ὅσους ξεντύθηκαν τὸ ἔνδυμα τῆς ἀμαρτίας.

λα) Ὅταν ἄκουσε ὁ Ζωσιμᾶς, ὅτι ἀνέφερε καὶ χωρὶα ἀπὸ τὴν Ἁγία Γραφή καὶ ἀπὸ τὸν Μωϋσῆ καὶ ἀπὸ τὸν Ἰωβ καὶ ἀπὸ τὸ βιβλίον τῶν Ψαλμῶν, τὴν ρώτησε: Μήπως κυρία μου, διάβασες τοὺς Ψαλμοὺς ἢ ἄλλα βιβλία; Ὅταν ἄκουσε ἡ Ὁσία τοῦτο, χαμογέλασε κάπως καὶ λέει στὸν γέροντα: Πίστεψέ με ἄνθρωπε, ὅτι δὲν εἶδα ἄλλον ἄνθρωπο ἀπὸ τότε ποὺ πέρασα τὸν Ἰορδάνη, παρὰ μόνο σήμερα τὸ πρόσωπο σου, ἀλλὰ οὔτε κάποιο θηρίο ἢ ἄλλο ζῶο συνάντησα ἀπὸ τότε ποὺ ἦρθα σὲ αὐτὴ τὴν ἔρημο·

λοιπόν γράμματα ποτέ δεν έμαθα, αλλά ούτε άκουσα κανέναν να ψάλλει ή να διαβάσει. Ο λόγος του Θεού όμως, που είναι ζωντανός και δραστικός, αυτός διδάσκει την γνώση στον άνθρωπο. Έδω τελειώνει η διήγηση της ζωής μου, αλλά επαναλαμβάνω αυτό που έκανα όταν άρχισα την διήγηση, και σε όρκίζω πάλι στην έναθρόνηση του Θεού Λόγου, να προσεύχεσαι για μένα την άσπρη, για τον Κύριο. Αφοῦ εἶπε αὐτὰ ἡ Ὁσία καὶ τέλειωσε ἐδῶ τὴν διήγηση, πάλι ὁ γέροντας πῆγε νὰ βάλει μετάνοια καὶ δακρῦζοντας φώναξε: Ἄς εἶσαι δοξασμένος ὁ Θεὸς ποὺ δημιούργησες μεγάλα καὶ θαυμαστά καὶ ἔνδοξα καὶ ὑπέροχα, τὰ ὁποῖα δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ μετρηθοῦν· ἄς εἶσαι δοξασμένος ὁ Θεὸς ποὺ μοῦ φανέρωσες ὅσα χαρίζεις σ' αὐτοὺς ποὺ Σὲ σέβονται· γιατί πράγματι δὲν ἐγκατέλειψες αὐτοὺς ποὺ Σὲ ἀναζητοῦν Κύριε.

ΙΒ) Ἡ Ὁσία κοινωνεῖ τῶν Ἀχράντων Μυστηρίων.

λβ) Εκείνη τότε κράτησε τὸν γέροντα καὶ δὲν τὸν ἄφησε νὰ ὀλοκληρώσει τὴν μετάνοια, ἀλλὰ τοῦ εἶπε: Ὅλα αὐτὰ ποὺ ἄκουσες ἄνθρωπε, σε ὀρκίζω στὸν Σωτῆρα Χριστό, τὸν Θεό μας, νὰ μὴν τὰ διηγηθεῖς σε κανένα μέχρι τὴν στιγμή ποὺ ὁ Θεὸς θὰ μὲ πάρει ἀπὸ αὐτὴ τὴν γῆ. Πρὸς τὸ παρόν, ἄς πηγαίνεις εἰρηνικὰ στὸν δρόμο σου καὶ πάλι τὸ ἐρχόμενο ἔτος, ἔχοντας τὴν προστασία τῆς Χάρης τοῦ Θεοῦ, θὰ συναντηθοῦμε. Κάνε ἀκόμη, γιὰ τὸν Κύριο, αὐτὸ ποὺ τώρα σοῦ παραγγέλνω. Στὴν περίοδο τῆς ἱερῆς νηστείας τοῦ ἐπόμενου ἔτους, νὰ μὴν περάσεις τὸν Ἰορδάνη, ὅπως ἔχετε συνήθεια νὰ κάνετε στὸ μοναστήρι. Μὲ ἔκπληξη ὁ Ζωσιμᾶς ἄκουε, ὅτι καὶ τὸν κανόνα ἐγνώριζε τοῦ μοναστηριοῦ, καὶ δὲν ἔλεγε τίποτα ἄλλο, παρὰ μόνο δόξα τῷ Θεῷ ποὺ δίνει μεγάλα χαρίσματα σ' αὐτοὺς ποὺ τὸν ἀγαποῦν. Εκείνη τότε συνέχισε: Νὰ μείνεις λοιπόν, καθὼς εἶπα ἀββά, στὸ μοναστήρι, γιατί καὶ νὰ θελήσεις νὰ βγεῖς ἔξω, δὲν θὰ σοῦ ἔρθουν εὐνοϊκὲς οἱ περιστάσεις. Κατὰ τὴν ἀγία ὁμως νύκτα τοῦ Μυστικοῦ Δείπνου νὰ πάρεις γιὰ χάρη μου ἀπὸ τὸ ζωποιοῦ Σῶμα καὶ Αἷμα τοῦ Χριστοῦ, μέσα σὲ ἱερὸ σκεῦος καὶ ἀντάξιο γιὰ τέτοια ἱερὰ Μυστήρια καὶ νὰ τὰ φέρεις καὶ νὰ μὲ περιμένεις ὅπωςδήποτε, σ' ἐκεῖνο τὸ μέρος τοῦ Ἰορδάνου ποὺ πλησιάζει στὰ κατοικημένα μέρη, γιὰ νὰ ἔρθω νὰ μεταλάβω ἀπὸ τὰ Ζωποιοῦ Δῶρα. Γιατὶ ἀπὸ τότε ποὺ μετάλαβα στὸν ναὸ τοῦ Προδρόμου Ἰωάννου, προτοῦ περάσω τὸν Ἰορδάνη, δὲν ἀξιώθηκα νὰ λάβω τὸ ἅγιο τοῦτο Μυστήριο καμιά φορά μέχρι σήμερα. Καὶ τώρα ποθῶ τὸ ἱερὸ Μυστήριο μὲ δυνατὴ καὶ ἀσυγκράτητη ἐπιθυμία, γι' αὐτὸ ζητῶ καὶ παρακαλῶ νὰ μὴν παρακούσεις στὸ αἴτημά μου, ἀλλὰ ὅπωςδήποτε νὰ μοῦ φέρεις τὰ ζωποιοῦ καὶ θεῖα τοῦτα Μυστήρια κατὰ τὴν ἴδια ὥρα ποὺ καὶ ὁ Κύριος ἀξίωσε τοὺς μαθητὲς Του νὰ λάβουν μέρος στὸ θεῖο Δείπνο. Τέλος, καὶ στὸν ἀββὰ Ἰωάννη, τὸν ἡγούμενο τῆς Μονῆς στὴν ὁποία κατοικεῖς, νὰ πεῖς τὰ ἑξῆς: Πρόσεχε ἀδελφὲ τὸν ἑαυτὸ σου καὶ τὸ ποιμνίό σου, γιατί συμβαίνουν μερικὰ πράγματα ἐκεῖ, τὰ ὁποῖα χρειάζεται νὰ διορθωθοῦν. Ἀλλὰ δὲν θέλω νὰ τὰ πεῖς τώρα σ' αὐτόν, ἀλλὰ ὅταν στὸ ἐπιτρέψει ὁ Κύριος. Αφοῦ τελείωσε αὐτὰ καὶ εἶπε: Νὰ εὔχεσαι γιὰ μένα· στὸν γέροντα, ἀναχώρησε πάλι πρὸς τὸ ἐσωτερικὸ τῆς ἐρήμου. Ὁ Ζωσιμᾶς τότε, ἀφοῦ γονάτισε καὶ προσκύνησε τὸ ἔδαφος πάνω στο ὁποῖο εἶχαν μείνει τὰ ἀποτυπώματα ἀπὸ τὰ πόδια τῆς Ὁσίας καὶ ἀφοῦ δόξασε καὶ εὐχαρίστησε τὸν Θεό, γύρισε πίσω γεμάτος χαρὰ καὶ στὴν ψυχὴ καὶ στὸ σῶμά του, δοξάζοντας καὶ εὐλογώντας τὸν Χριστὸ καὶ Θεό μας. Καὶ ἀφοῦ πέρασε πάλι ἐκεῖνη τὴν ἔρημο, ἔφθασε στὸ μοναστήρι κατὰ τὴν ἡμέρα ποὺ συνήθιζαν νὰ ἐπιστρέφουν ὅλοι οἱ μοναχοὶ τοῦ μοναστηριοῦ.

λυ) Όλόκληρο τὸν ἐπόμενον χρόνο ζοῦσε ἡσυχὰ στὸ μοναστήρι, χωρὶς νὰ τολμήσει νὰ διηγηθεῖ σὲ κανένα, κάτι ἀπὸ ὅσα εἶδε. Μόνο μέσα του θερμοπαρακαλοῦσε τὸν Θεὸ νὰ τοῦ δείξει καὶ πάλι τὸ πρόσωπο ποὺ ἐπιθυμοῦσε. Στεναχωριόταν λοιπὸν καὶ δυσανασχετοῦσε ἔντονα σκεπτόμενος τὸ διάστημα τοῦ ἐνὸς χρόνου, θέλοντας ἄν ἦταν δυνατὸν ὁ χρόνος νὰ γίνῃ μιὰ μέρα. Ὄταν ἔφθασε ἡ Κυριακὴ μετὰ ἀπὸ τὴν ὁποία ἀρχίζει ἡ ἱερὴ νηστεία τῆς Μεγάλης Τεσσαρακοστῆς, ἀμέσως μετὰ τὴν συνηθισμένη προσευχή, ὅλοι μὲν οἱ ἄλλοι μοναχοὶ ἔβγαιναν ἔξω ψέλνοντας, αὐτὸς ὅμως ἀρρώστησε μὲ πυρετὸ καὶ ἀναγκάστηκε νὰ παραμείνῃ μέσα. Ουμῆθηκε τότε ὁ Ζωσιμᾶς τὸν λόγο τῆς Ὁσίας ποὺ εἶπε, ὅτι οὔτε κι ἄν θελήσεις νὰ βγεῖς ἔξω ἀπὸ τὸ μοναστήρι θὰ σοῦ ἔρθουν εὐνοϊκὲς οἱ περιστάσεις. Ἀφοῦ πέρασαν λίγες ἡμέρες καὶ θεραπεύθηκε ἀπὸ τὴν ἀρρώστιά του, συνέχιζε νὰ ζεῖ μέσα στὸ μοναστήρι.

λδ) Ὄταν εἶχαν ἐπιστρέψῃ πλέον οἱ μοναχοὶ καὶ πλησίασε τὸ βράδυ τοῦ Μυστικοῦ Δείπνου, ἐπραγματοποίησε ὅσα εἶχε λάβῃ ἐντολὴ νὰ κάνει καὶ ἀφοῦ πῆρε μέσα σὲ μικρὸ ποτήρι ἀπὸ τὸ Ἄχραντο Σῶμα καὶ τὸ Τίμιον Αἷμα τοῦ Χριστοῦ καὶ Θεοῦ ἡμῶν καὶ ἔβαλε σὲ μικρὸ καλάθι ξερὰ σύκα καὶ φοίνικες καὶ λίγη φακὴ βρεγμένη στὸ νερό, φεύγει καὶ πηγαίνει ἀργὰ τὸ βράδυ καὶ κάθεται στὴν ὄχθη τοῦ Ἰορδάνη περιμένοντας τὴν ἄφιξη τῆς Ὁσίας. Καθὼς ἀργοῦσε νὰ ἔρθῃ ἡ Ὁσία, ὁ Ζωσιμᾶς δὲν νύσταξε, ἀλλὰ συνεχῶς παρατηροῦσε τὴν ἔρημο περιμένοντας νὰ δεῖ αὐτὸ ποὺ ἐπεθύμησε. Ἐνῶ καθόταν ὁ γέροντας καὶ περιμένε, συλλογιζόταν: Ἄραγε μήπως ἡ ἀναξιότητά μου τὴν ἐμπόδισε νὰ ἔρθῃ; Ἄραγε μήπως ἦρθε καὶ ἐπειδὴ δὲν μὲ βρῆκε ἔφυγε πάλι πίσω; Σκεπτόμενος αὐτὰ δάκρυσε καὶ ἀφοῦ δάκρυσε ἀναστέναξε καὶ σηκώνοντας τὰ μάτια του στὸν οὐρανὸ παρακαλοῦσε τὸν Θεὸ λέγοντας: Μὴ μοῦ στερήσεις Δέσποτα νὰ δῶ καὶ πάλι αὐτὸ ποὺ ἐπέτρεψες νὰ δῶ· μὴν μὲ ἀφήσεις νὰ φύγῃ ἄδειος χωρὶς κανένα ἀποτέλεσμα, ἔχοντας μαζί μου μόνο τὶς ἀμαρτίες γιὰ νὰ μὲ ἐλέγχουν. Ἀφοῦ εἶπε δακρυσμένος αὐτὴ τὴν προσευχή, μιὰ ἄλλη σκέψη πέρασε ἀπὸ τὸν νοῦ του: Τί θὰ γίνῃ καὶ ἐὰν ἀκόμη τυχὸν ἔρθῃ; Γιατὶ πλοῖαρι δὲν ὑπάρχει. Πῶς λοιπὸν θὰ περάσει τὸν Ἰορδάνη καὶ θὰ ἔρθῃ σὲ μένα τὸν ἀνάξιο; Ἀλλοίμονο στὴν ἀναξιότητά μου· ἀλλοίμονο, ποιὸς μοῦ στέρησε δίκαια ἕνα τέτοιο καλὸ;

λε) Ἐνῶ σκεπτόταν αὐτὰ ὁ γέροντας, νὰ καὶ ἡ Ὁσία ἔφθασε καὶ στάθηκε στὴν ἀπέναντη ὄχθη τοῦ ποταμοῦ, ἀπ' ὅπου καὶ ἐρχόταν. Ὁ Ζωσιμᾶς τότε σηκώθηκε γεμάτος χαρὰ καὶ ἀγαλλίαση δοξάζοντας τὸν Θεό. Πάλευε ὅμως πάλι μέσα του μὲ τὸν λογισμό, ὅτι δὲν θὰ μπορέσει ἡ Ὁσία νὰ περάσει τὸν Ἰορδάνη· καὶ βλέπει τότε αὐτὴν νὰ σφραγίζει τὸν Ἰορδάνη μὲ τὸ σημεῖο τοῦ Σταυροῦ, γιατί ἦταν πανσέληνος ἐκείνη τὴν νύκτα, καθὼς ἔλεγε, καὶ συγχρόνως μὲ τὸ σφράγισμα νὰ πατᾷ τὰ νερὰ καὶ νὰ περπατᾷ πάνω τους, βαδίζοντας πρὸς τὸν γέροντα. Ὄταν θέλησε νὰ βάλῃ μετάνοια τὸν ἐμπόδισε φωνάζοντας, ἐνῶ ἀκόμη βιάδιζε ἐπάνω στὰ νερὰ τοῦ ποταμοῦ: Τί πᾶς νὰ κάνεις ἀββά, ἐνῶ εἶσαι ἱερεὺς καὶ κρατᾷς τὰ θεῖα Μυστήρια; Καὶ ἐνῶ ἐκεῖνος συμμορφώθηκε πρὸς τὸν λόγο τῆς Ὁσίας, ἐκείνη ἀφοῦ πάτησε στὸ ἔδαφος τῆς ἄλλης ὄχθης, εἶπε στὸν γέροντα: Εὐλόγησον Πάτερ, εὐλόγησον. Αὐτὸς τότε τῆς ἀπάντησε γεμάτος τρόμο, γιατί τοῦ δημιούργησε κατάπληξη τὸ παράδοξο ἐκεῖνο θέαμα: Πράγματι, λέει ἀλήθεια ὁ Θεός, ποὺ ὑποσχέθηκε νὰ ὁμοιάζον μὲ Αὐτόν, ὅσο εἶναι δυνατὸ γιὰ τοὺς ἀνθρώπους, αυτοὶ ποὺ καθαρίζουν τὸν ἑαυτό τους ἀπὸ κάθε ἀμαρτία. Ἄς εἶσαι δοξασμένος Χριστὲ ὁ Θεὸς ἡμῶν, ποὺ δὲν παρεῖδες τὴν προσευχή μου καὶ δὲν ἀπομάκρυνες τὸ Ἐλεός Σου ἀπὸ τὸν δοῦλό Σου· ἄς εἶσαι δοξασμένος Χριστὲ ὁ Θεός ποὺ μοῦ φανέρωσες μὲ αὐτὴ τὴν δούλη Σου, πόσο μακριὰ βρίσκομαι ἀπὸ τὸ μέτρο τῆς τελειότητος. Καὶ καθὼς ἔλεγε αὐτά, ζήτησε ἡ Ὁσία νὰ πεῖ τὸ Ἅγιο Σύμβολο τῆς Πίστεως καὶ νὰ ἀρχίσει τό· Πάτερ ἡμῶν ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς. Καὶ ἀφοῦ πραγματοποιήθηκε αὐτὸ καὶ τελείωσε ἡ

προσευχή, σύμφωνα με την συνήθεια, έδωσε στον γέροντα τον άσπασμό της αγάπης και έτσι μετάλαβε από τα ζωοποιά Μυστήρια και άφοϋ σήκωσε τα χέρια της στον ούρανό, άναστέναξε με δάκρια και φώναξε: Τώρα άς άπολύσεις την δούλη Σου Δέσποτα σύμφωνα με τον λόγο Σου, με ειρήνη, γιατί είδαν τα μάτια μου την σωτηρία που δίνεις στους δούλους Σου.

λστ) Ύστερα λέει στον γέροντα: Συγχώρεσέ με άββά μου, και σε παρακαλώ να έκπληρώσεις και άλλη μιá έπιθυμία μου· και για την ώρα πήγαινε στο μοναστήρι, προστατευόμενος από την ειρήνη του Θεοϋ, κατά το έρχόμενο όμως έτος να έρθεις και πάλι σ' έκεινον τον χειμάρρο, όπου και πρωύτερα σε συνάντησα και θα με ξαναδεις όπως θέλει ο Κύριος. Αυτός της άπάντησε: Μακάρι να ήταν δυνατόν να σε άκολουθήσω από τώρα και να βλέπω συνεχώς το τίμιό σου πρόσωπο· άς ικανοποιήσεις λοιπόν και μιá παράκληση του γέροντα και άς πάρεις να φάς λίγη τροφή από αυτήν που έχω φέρει εδώ· και λέγοντας αυτά δείχνει στην Όσία το καλάθι που είχε μαζί του. Αυτή τότε άγγιξε με τα άκρα των δακτύλων της την φακή και άφοϋ έπιασε τρεις κόκκους τους έφερε στο στόμα της, λέγοντας ότι είναι άρκετή ή Χάρη του Πνεύματος για να διατηρήσει την ούσία της ψυχής χωρίς να ύστερήσει σε τίποτα. Και άφοϋ είπε αυτά λέει πάλι στον γέροντα: Προσευχήσου για το όνομα του Κυρίου, προσευχήσου για μένα, και να θυμάσαι στην προσευχή σου πάντοτε την άθλιότητά μου. Αυτός τότε άγγίζοντας τα πόδια της Όσίας και άφοϋ δακρυσμένος της ζήτησε έπίμονα να προσεύχεται για την Έκκλησία και για την βασιλεία και γι' αυτόν τον ίδιο, στενάζοντας και θρηνώντας την άφησε να φύγει, γιατί δεν τολμοϋσε να συνεχίζει να κρατά για πολύ, αυτήν που δεν ήταν δυνατόν να κρατηθει. Αυτή λοιπόν πάλι άφοϋ σφράγισε τον Ιορδάνη με το σημείο του Τιμίου Σταυροϋ, τον πέρασε περπατώντας πάνω στο νερό όπως και πρωύτερα. Ο γέροντας γύρισε στο μοναστήρι έχοντας μέσα του χαρά και φόβο πολύ και κατηγορώντας τον εαυτό του, ότι δεν φρόντισε να μάθει το όνομα της Όσίας· έλπριζε όμως ότι θα μποροϋσε να το μάθει κατά τον έρχόμενο χρόνο.

ΙΓ) Η κοίμηση της Όσίας

λζ) Άφοϋ πέρασε εκείνος ο χρόνος, έρχεται πάλι στην έρημο, άφοϋ δηλαδή έπραξε όλα σύμφωνα με την συνήθεια του μοναστηριϋ, και πήγαινε τρέχοντας για να συναντήσει εκείνο το παράδοξο θέαμα. Άφοϋ περπάτησε μέσα στην έρημο και έφθασε μερικά σημάδια που φανέρωναν ότι βρήκε τον τόπο που ζητοϋσε, έβλεπε δεξιά και άριστερα, γυρίζοντας παντοϋ το βλέμμα του σαν έμπειρος κυνηγός, μήπως κάπου συλλάβει το γλυκύτατο θήραμα. Καθώς λοιπόν δεν έβλεπε να κινείται τίποτα πουθενά, άρχισε πάλι να βρέχει τον εαυτό του με δάκρυα και άφοϋ σήκωσε προς τα πάνω τα μάτια του, προσευχόταν και έλεγε: Άς μοϋ δείξεις Δέσποτα τον θησαυρό Σου τον όποιο δεν μπορεϊ κανεις να κλέψει, που έχεις κρύψει καλά μέσα σ' αυτήν την έρημο, άς μοϋ δείξεις σε ικετεύω τον άγγελο που έχει σώμα, του όποιου δεν είναι άντάξιος αυτός ο κόσμος. Και ένω προσευχόταν αυτά ήρθε στην τοποθεσία που είχε το σχήμα του χειμάρρου· και καθώς στάθηκε στην άκρη της τοποθεσίας, είδε προς το μέρος που άνατέλλει ο ήλιος να κείται ή Όσία νεκρή με τα χέρια της σχηματισμένα όπως έπρεπε και το σώμά της σε στάση τέτοια ώστε να βλέπει στην άνατολή. Αυτός τότε πλησίασε τρέχοντας και έπλυνε με δάκρυα τα πόδια της μακαρίας, γιατί κανένα άλλο μέρος του σώματος δεν τολμοϋσε να άγγιξει.

λη) Ἀφοῦ ἔκλαψε γιὰ ἀρκετὴ ὥρα καὶ ἔψαλε ὕμνους κατάλληλους στὴν περίστασι, εἶπε τὴν νεκρώσιμη προσευχὴ καὶ σκεπτόταν: Ἄραγε ἀρμόζει νὰ θάψω τὸ λείψανο τῆς Ὁσίας; Καὶ καθὼς ἔλεγε αὐτὰ βλέπει κοντὰ στὴν κεφαλὴ τῆς Ὁσίας γράμματα σκαλισμένα στὴν γῆ, ποὺ ἔλεγαν τὰ ἐξῆς: Θάψε, ἀββὰ Ζωσιμᾶ, σ' αὐτὸν τὸν τόπο τὰ λείψανα τῆς ταπεινῆς Μαρίας· δῶσε πίσω στὸ χῶμα τὸ χῶμα καὶ νὰ προσεύχῃσαι πάντοτε γιὰ μένα στὸν Κύριο· τελειώθηκα τὴν πρώτη τοῦ μηνὸς Φαρμουθῆ σύμφωνα μὲ τὴν ὀνομασίαν τῶν Αἰγυπτίων καὶ τὸν ὁποῖο οἱ Ῥωμαῖοι ὀνομάζουν Ἀπρίλιο, μέσα στὴν ἴδια νύκτα τοῦ σωτηρίου πάθους τοῦ Κυρίου, μετὰ τὴν μετάληψη τοῦ Θεοῦ καὶ Μυστικοῦ Δείπνου. Ὅταν διάβασε λοιπὸν αὐτὰ τὰ γράμματα ὁ γέροντας, χάρηκε ἐπειδὴ ἔμαθε τὸ ὄνομα τῆς Ὁσίας. Κατάλαβε τότε, ὅτι μόλις μετάλαβε τὰ θεῖα Μυστήρια στὸν Ἰορδάνη, ἀμέσως ἦρθε στὸν τόπο ὅπου καὶ τελειώθηκε. Καὶ τὸν δρόμο ποὺ περπάτησε με πολὺ κόπο μέσα σὲ εἴκοσι μέρες ὁ Ζωσιμᾶς, ἡ μακαρία τὸν πέρασε μέσα σὲ μιὰ ὥρα καὶ ἀμέσως ἔφυγε καὶ πῆγε κοντὰ στὸν Θεό.

ΙΑ) Ὁ ἔνταφιασμός τῆς Ὁσίας.

λθ) Δοξάζοντας λοιπὸν τὸν Θεὸ καὶ βρέχοντας τὸ σῶμα μὲ δάκρυα εἶπε: Καιρὸς εἶναι ταπεινὸ Ζωσιμᾶ νὰ ἐκτελέσεις πλέον αὐτὸ ποὺ διατάχθηκες, ἀλλὰ πῶς θὰ ἀνοίξεις ταλαίπωρε λάκκο χωρὶς νὰ βαστάς κανένα ἐργαλεῖο στὰ χέρια σου; Καὶ καθὼς ἔλεγε τοῦτο, εἶδε λίγο πιὸ πέρα μικρὸ ξύλο πεταμένο στὴν ἔρημο, τὸ ὁποῖο πῆρε στὰ χέρια του καὶ προσπάθησε νὰ σκάψει. Ἐπειδὴ ὅμως ἡ γῆ ἦταν ξερὴ καὶ δὲν ὑπάκουε καθόλου στὸν γέροντα ποὺ κοπίαζε, μόνο κουραζότανε καὶ ἔτρεχε ὁ ἰδρώτας χωρὶς νὰ μπορεῖ νὰ καταφέρει τίποτα. Ἀναστέναξε τότε δυνατὰ ἀπὸ τὰ βάθη τῆς καρδιάς του καὶ καθὼς ἀνασῆκωσε τὸ κεφάλι του βλέπει ἕνα μεγάλο λιοντάρι νὰ βρίσκεται δίπλα στὸ λείψανο τῆς Ὁσίας καὶ νὰ γλείφει τὰ ἄκρα τῶν ποδιῶν της. Βλέποντας τὸ θηρίο κυριεύθηκε ἀπὸ φόβο καὶ τρόμο, καθὼς θυμήθηκε μάλιστα τὰ λόγια τῆς Ὁσίας ποὺ εἶπε, ὅτι ποτὲ δὲν εἶχε δεῖ κανένα θηρίο. Ἀφοῦ σφραγίσθηκε μὲ τὸ σημεῖο τοῦ Σταυροῦ καὶ ἔδιωξε ἀπὸ πάνω του τὸν φόβο, πίστεψε ὅτι θὰ τὸν φυλάξει χωρὶς νὰ πάθει τίποτα ἡ δύναμη τῆς Ὁσίας. Τότε τὸ λιοντάρι ἄρχισε νὰ καλοπιάνει τὸν γέροντα κουνώντας τὴν οὐρά του, σχεδὸν χαιρετώντας τὸν μὲ τίς κινήσεις ἀλλὰ καὶ μὲ τὴν διάθεσή του. Ὁ δὲ Ζωσιμᾶς εἶπε στὸ λιοντάρι: Θηρίο, ἐπειδὴ βέβαια ἡ Μεγάλὴ ἐπέτρεψε νὰ ταφεῖ τὸ λείψανό της, ὅμως ἐγὼ εἶμαι γέροντας καὶ δὲν ἔχω τὴν δύναμη νὰ ἀνοίξω τὸν λάκκο, οὔτε ἔχω ἐργαλεῖο κατάλληλο γι' αὐτὴ τὴν δουλειά· καὶ ἐπειδὴ δὲν μου εἶναι δυνατὸν νὰ γυρίσω πίσω τόσο μεγάλη ἀπόστασι γιὰ νὰ φέρω τὸ κατάλληλο ἐργαλεῖο, κάνε σὺ αὐτὴ τὴν ἀναγκαῖα δουλειὰ μὲ τὰ νύχια σου, γιὰ νὰ παραδώσουμε στὴν γῆ τὸ σῶμα τῆς Ὁσίας. Δὲν πρόλαβε νὰ πεῖ αὐτὰ κι ἀμέσως μὲ τὰ μπροστινά του πόδια τὸ λιοντάρι ἀνοίξε λάκκο, ὅσο χρειαζόταν γιὰ νὰ χωρέσει τὸ σῶμα τῆς Ὁσίας.

μ) Ἀφοῦ λοιπὸν πάλι ἔπλυνε μὲ τὰ δάκρυά του ὁ γέροντας τὰ πόδια τῆς Ὁσίας καὶ ἀφοῦ παρακάλεσε ἐπίμονα, περισσότερο τώρα νὰ προσεύχεται γιὰ ὄλους, σκέπασε τὸ σῶμα μὲ χῶμα, ἐνῶ παρευρισκόταν καὶ τὸ λιοντάρι. Κι ἦταν σῶμα γυμνὸ, ὅπως καὶ πρωτύτερα, χωρὶς νὰ ἔχει τίποτα παρὰ μόνο ἐκεῖνο τὸ παλιὸ καὶ τριμμένο ροῦχο, ποὺ εἶχε ρίξει πρὸς τὰ πίσω ὁ Ζωσιμᾶς γιὰ νὰ καλύψει ἡ μακαρία μερικὰ μέρη ἀπὸ τὸ σῶμά της. Τότε λοιπὸν, καθὼς ἀναχωροῦσε ὁ γέροντας, καὶ τὸ λιοντάρι ἔφυγε πρὸς τὸ ἐσωτερικὸ τῆς ἐρήμου σὰν πρόβατο. Ὁ Ζωσιμᾶς γύρισε πίσω εὐλογώντας καὶ ἀνυμνώντας Χριστὸ τὸν Θεὸ μας. Μόλις ἦρθε πάλι στὸ κοινόβιο τὰ ἀφηγήθηκε στοὺς μοναχοὺς ὅλα, χωρὶς νὰ ἀποκρύψει τίποτα ἀπὸ αὐτὰ ποὺ ἄκουσε καὶ ἀπὸ αὐτὰ ποὺ εἶδε. Γιατὶ ἀπὸ αὐτὴ τὴν ἀρχὴ καὶ σύμφωνα μὲ τὴν

λογική σειρά που συνέβησαν, τὰ διηγήθηκε ὅλα, ὥστε ὅλοι πού ἄκουσαν τὰ μεγαλεῖα τοῦ Θεοῦ νὰ μείνουν κατάπληκτοι καὶ μαζί μὲ εὐλάβεια καὶ πόθο νὰ τελοῦν τὴν μνήμη τῆς Ὁσίας. Καὶ ὁ ἠγούμενος Ἰωάννης βρῆκε μερικά πράγματα στοῦ μοναστήρι πού ἔπρεπε νὰ διορθωθοῦν, ὥστε οὔτε καὶ σ' αὐτὴν τὴν περίπτωση νὰ μείνει ἀπραγματοποίητος ἢ ἀνώφελος ὁ λόγος τῆς Ὁσίας. Ἐκοιμήθη δὲ καὶ ὁ Ζωσιμᾶς σ' ἐκεῖνο τὸ μοναστήρι ἀφοῦ πλησίασε τὰ ἑκατὸ χρόνια, καθὼς λένε.

ΙΕ) Ἐπίλογος

μα) Συνέχισαν λοιπὸν οἱ μοναχοὶ διαδοχικὰ ὁ ἕνας στὸν ἄλλο νὰ τὰ διηγοῦνται αὐτὰ προφορικὰ καὶ νὰ τὰ προβάλλουν, ὡς παράδειγμα, γιὰ ὠφέλεια καθενὸς πού θέλει νὰ ἀκούει. Γραμμένη ὅμως αὐτὴ τὴν διήγηση δὲν ἄκουσα νὰ μᾶς τὴν ἔχει παραδώσει κανεὶς μέχρι σήμερα. Ἐγὼ λοιπὸν αὐτὰ πού ἄκουσα καὶ ἔμαθα ἀπὸ προφορικὴ διήγηση τὰ παρουσίασα σὲ γραπτὴ διήγηση· ἴσως καὶ ἄλλοι μπορεῖ νὰ ἔχουν γράψει τὸν βίον τῆς Ὁσίας καὶ ὅπωςδήποτε μὲ ἀνώτερο καὶ πιὸ μεγαλοπρεπὴ τρόπο, ἂν καὶ δὲν ἔπρεπε ποτὲ στὴν ἀντίληψή μου κάτι τέτοιο. Πλὴν ὅμως κι ἐγὼ σύμφωνα μὲ τὴν δύναμή μου ἔχω γράψει αὐτὴ τὴν διήγηση, χωρὶς νὰ προτιμήσω τίποτα ἄλλο ἐκτὸς ἀπὸ τὴν ἀλήθεια. Ὁ Θεὸς λοιπὸν πού πραγματοποίησε μεγάλα θαυμαστὰ γεγονότα, πού ἀνταμείβει μὲ πολλὰς μεγάλες δωρεὰς ὄσους ἐλπίζουν σὲ Αὐτόν, ἅς δώσει τὸν μισθὸ γιὰ τὴν ὠφέλεια ὄσων διαβάζουν αὐτὴ τὴν διήγηση, σ' αὐτόν πού ἔδωσε τὴν ἐντολὴ νὰ διατυπωθεῖ σὲ γραπτὸ λόγο αὐτὸς ὁ βίος, καὶ ἅς τὸν ἀξιώσει νὰ βρεθεῖ καὶ νὰ ταχθεῖ μὲ τὸ μέρος τῆς Μαρίας, αὐτῆς τῆς μακαρίας, στὴν ὁποία ἀναφέρεται ἡ διήγηση, μαζί μὲ ὄσους ὄσους εὐαρέστησαν μέσα στοὺς αἰῶνες σὲ Αὐτόν με τὴν θεωρία καὶ τὴν πράξη. Ἄς δοξάσουμε λοιπὸν κι ἐμεῖς τὸν Θεό, τὸν παμβασιλέα τῶν αἰῶνων, γιὰ νὰ μᾶς ἀξιώσει κι ἐμᾶς νὰ βροῦμε ἔλεος κατὰ τὴν ἡμέρα τῆς κρίσεως διὰ τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ Κυρίου μας, στὸν ὁποῖο ἀνήκει κάθε δόξα, τιμὴ καὶ προσκύνηση, μαζί μὲ τὸν Πατέρα καὶ τὸ Ἅγιο Πνεῦμα τώρα καὶ πάντοτε καὶ στοὺς ἀπεράντους αἰῶνες τῶν αἰῶνων. Ἀμήν.
